

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA” IAȘI
FACULTATEA DE TEOLOGIE

„CULTUL PENTICOSTAL”.
Teză de licență

Alcătuită și susținută la disciplina „Misiologie și Ecumenism” sub îndrumarea

P. C. Pr. Lector GHEORGHE PETRARU

IAȘI 1994

Aleasă prețuire și profundă recunoștință Prea Cucerniciei Sale Pr. Lector GHEORGHE PETRARU care mi-a aprobat subiectul, m-a încurajat sufletește și cu multă competență m-a îndrumat pe tot parcursul întocmirii lucrării.

Vii mulțumiri aduc Părinților și Domnilor Profesori, care mi-au împărtășit cu dragoste cunoștințele teologice și m-au pregătit pentru sublima misiune a slujirii lui Dumnezeu și oamenilor.

Scumpilor mei părinți, iubire și adâncă recunoștință pentru sacrificiile făcute și grija părintească dăruită mie, în vederea desăvârșirii studiilor mele teologice.

Eternă recunoștință scumpei și neuitatei mele mame, a cărui glas mângâietor și dulce s-a stins pentru totdeauna acum un an, însă ecoul lui răsună și va răsună mereu în inima mea pe tot timpul vieții, fiindcă ea mi-a călăuzit pașii spre înalta misiune preoțească.

Mulțumesc pe această cale nașilor mei, rudelor, tuturor prietenilor și cunoștințelor, care au contribuit material și spiritual la formarea mea morală și intelectuală.

CUPRINS

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA” IAȘI 1

FACULTATEA DE TEOLOGIE 1

„CULTUL PENTICOSTAL” 1

TEZĂ DE LICENȚĂ 1

ALCĂTUITĂ ȘI SUSȚINUTĂ LA DISCIPLINA 1

**„MISIOLOGIE ȘI ECUMENISM” SUB
ÎNDRUMAREA 1**

P. C. PŢ. LECTOR GHEORGHE PETRARU 1

...1

IAȘI 1

1994...1

**ALEASĂ PREȚUIRE ȘI PROFUNDĂ
RECUNOȘTINȚĂ PEA CUCERNICIEI SALE PŢ.
LECTOR GHEORGHE PETRARU CARE MI-A
APROBAT SUBIECTUL, M-A ÎNCURAJAT
SUFLETEȘTE ȘI CU MULTĂ COMPETENȚĂ M-A
ÎNDRUMAT PE TOT PARCURSUL ÎNTOCMIRII
LUCRĂRII 2**

**VII MULȚUMIRI ADUC PĂRINȚILOR ȘI
DOMNILOR PROFESORI, CARE MI-AU ÎMPĂRTĂȘII
CU DRAGOSTE CUNOȘTINȚELE TEOLOGICE ȘI M-AU
PREGĂTIT PENTRU SUBLIMA MISIUNE A**

SLUJIRII LUI DUMNEZEU ȘI OAMENILOR 3

**SCUMPILOR MEI PĂRIȚI, IUBIRE ȘI ADÂNCĂ
RECUNOȘȚINȚĂ PENTRU SACRIFICIILE FĂCUTE ȘI
GRIJA PĂRINTEASCĂ DĂRUITĂ MIE, ÎN VEDEREA
DESĂVÂRȘIRII STUDIILOR MELE TEOLOGICE 4**

**ETERNĂ RECUNOȘȚINȚĂ SCUMPEI ȘI
NEUITATEI MELE MAME, A CĂRUI GLAS
MÂNGÂIETOR ȘI DULCE S-A STINS PENTRU
TOTDEAUNA ACUM UN AN, ÎNSĂ ECOUL LUI
RĂSUNĂ ȘI VA RĂSUNA MEREU ÎN INIMA MEA PE
TOT TIMPUL VIEȚII, FIINDCĂ EA MI-A CĂLĂUZIT
PAȘII SPRE ÎNALTA MISIUNE PREOȚEASCĂ 5**

**MULȚUMESC PE ACEASTĂ CALE NAȘILOR MEI,
RUDELOR, TUTUROR PRIETENILOR ȘI
CUNOȘȚINȚELOR, CARE AU CONTRIBUIT
MATERIAL ȘI SPIRITUAL LA FORMAREA MEA
MORALĂ ȘI INTELECTUALĂ 6**

CUPRINS 7

INTRODUCERE 10

1. CONSIDERAȚII GENERALE ASUPRA
FENOMENULUI SECTAR - EREZIARH 10
2. GLOSOLALIA - SAU DESPRE VORBIREA ÎN LIMBI
14

ISTORIC 18

- 2.1. CULTUL PENTICOSTAL SAU BISERICA LUI
DUMNEZEU CEA APOSTOLICĂ 19
- 2.2. ORIGINEA SECȚEI ȘI ISTORICUL EI 19
- 2.3. SITUAȚIA ACTUALĂ A MIȘLĂRII PENTICOSTALE 22
A. În lume 22
B. În România 23
- 2.4. ORGANIZAȚII PENTICOSTALE 25
A. Organizații de tip penticostal și organizatori 25
B. Organizații dizidente penticostale în România 27
- 2.5. SCRIERI FUNDAMENTALE 33

DOCTRINĂ 34

- 3.1. SPECIFICUL DOCTRINEI PENTICOSTALE 34
  - 3.1.1. BOTEZUL 35
  - 3.1.2. CINA DOMNULUI 35

3.1.3.	<i>DARUL FELURITELOR LIMBI</i>	39
3.2	PRACTICA RELIGIOASĂ	40
3.3	MIJLOACE DE PROPAGARE ȘI DIFUZARE A CULTULUI	41
3.4	CRITICA DIN PUNCT DE VEDERE ORTODOX A PRACTICILOR ȘI DOCTRINEI PENTICOSTALE	41
	ÎNCHEIERE	66
	NOTE BIBLIOGRAFICE	68
	BIBLIOGRAFIE	75
	CURRICULUM VITAE	79

INTRODUCERE

Considerații generale asupra fenomenului sectar - ereziarh

Creștinismul este rezultatul firesc al operei răscumpărătoare a lui Iisus Hristos, care a venit în lume să spună adevărul, să aducă la lumină toată făptura și să întemeieze Biserica Sa, care să păstreze

și să păzească acest adevăr și să cuprindă toți oamenii până la sfârșitul veacurilor.

Hristos a aruncat sămânța cea bună și dreaptă a adevărului în ogorul Său cel mare care este lumea. Însă când a început să prindă rădăcini și să răsară această sămânță aruncată de Domnul, odată cu ea, rodul adevărului, au răsărit și alte „buruieni”, pe care Mântuitorul le-a lăsat să crească până ce va fi vremea secerișului (Matei XIII, 30). Și într-adevăr, configurația actuală a creștinismului, ne dovedește că în lumea creștină, Cuvântul lui Dumnezeu, deși este unul, s-a ajuns astăzi să fie interpretat de cei ce nu înțeleg că puritatea învățăturii lui Hristos este păstrată de Biserică și numai ea are dreptul și autoritatea să o interpreteze, pentru că o posedă.

Confruntarea aceasta pentru a se ajunge iarăși la „un

Domn, o credință, un Botez, un Dumnezeu și Tatăl nostru al tuturor” (Efes IV, 5 - 6) dezvăluie o firească și legitimă perseverență a celor ce caută adevărul ce trebuie să se realizeze consecvent ca o legătură permanentă cu divinitatea, fundamentală omului credincios.

Fiecare epocă istorică și fiecare treaptă de civilizație a omenirii își are realizările ei pe plan material, dar un vast compartiment al preocupărilor omenești, din toate timpurile, a fost și aspectul religios.

Religia ca act social sau căutare a adevărului și-a avut rostul ei în toate epocile. Religiozitatea

— Prin care se înțelege religia în flux de manifestare în proces de erupție ascendentă, de Dumnezeu încuviințată și de om practică, nu-și merită numele dacă îi agită sufletește pe credincioși, descumpănindu-i lăuntric, corupându-le și întunecându-le dreapta judecată, încâlcindu-le afectele, falsificându-le viața.

Această degradare a religiei, fanatism, exaltare religioasă (în fapt pseudo-religioasă) este un act de profanare a spiritualității pure, ofensă adusă Ființei divine, nesocotire și disprețuire a valorii și demnității umane. De aceea chiar societatea contemporană, în astfel de cazuri, este în drept să sesizeze, să demaște și să înfiereze, deși se vehiculează un fel de democrație a credinței religioase, să curme rătăcirile care, prin revărsările lor, inevitabile astăzi, încetează să mai fie problemă internă a comunității religioase și devine element de „conturbare a armoniei sociale și echilibrului vieții obștești” [1].

Hristos și Biserica Sa, al cărui corp este El, se află în comuniune reală cu credincioșii săi, care pot să fie niște entuziaști, dar nu exaltați, căci aceasta, cu știre sau fără știre este lucrul celui rău.

Mântuitorul și după El, Sfinții Apostoli, avertizează nu odată asupra pericolității exaltărilor pseudo-religioase: „Nu fiți piatră de poticneală” (I Cor. X, 25), căci acesta duce la „smintirea” (derutarea) aproapelui neavizat și de bună credință.

Iar smintirea altuia este mai de condamnat, căci este mai grea decât păcatul uciderii. (Matei XVIII, 6)

Observăm că pe cât este de clar, de nobil și de frumos sentimentul religios pur, echilibrat și bine orientat, pe atât de false, de fanteziste, de tulburătoare și uneori și uneori funeste sunt devierile, contrafacerile sau abaterile lui. Rațiunea și sensibilitatea omului îmbracă în ele forme atât de bizare, de absurde, de ridicole și de periculoase chiar, întinzându-le de la marginea adevărului și a bunului simț până în cel mai adânc irațional și fantastic, de la verosimil până la inconștiență, încât ele sunt uneori de domeniul psihopatologiei.

Erezia în general este în adevăr – sau devine – o psihoză, este ceva nesănătos, anormal. Ea a fost socotită dintru început așa în creștinism și denunțată ca „învățătură nesănătoasă”, ca „o boală”.

ca „un mit” sau un „basm” străin de adevăr, ca „închipuire” de oameni rătăciți în neștiință, sau rătăcind pe alții din interes și perversitate.

Sfântul Apostol Pavel sfătuiește insistent pe episcopii Timotei și Tit să se împotrivescă învățaturii celei nesănătoase (II Timotei IV, 2 – 4; I Timotei VI, 3 – 5). Pe Tit, care avea de înfruntat „basmelor iudaice”, ale cretanilor mincinoși îl îndeamnă: „Dar tu grăiește cele cuvenite învățaturii celei sănătoase...” (Tit II, 1).

În frumoasa grădină de paradis, învățătura cea rea este o „buruiană rea” (Ep. Filadelfieni III, 1) sau „străină” (Ep. Tralieni VI, 1),   (Ep. Magnez. VIII, 1) o lăstare rău crescută, care produce roade aducătoare de moarte – zice ucenicul apostolic Sf. Ignățiu al Antiohiei [2].

În eretici, numiți sau nenumiți de către Sfinții Apostoli și Părinții Apostolici, se denunță „fiare cu chip de om” (Ignățiu Ep. Smirnei IV, 1), lupi, pseudo-apostoli, „proroci mincinoși”, „învățători mincinoși” (II Petru II, 1). Cuvântul lor roade ca o cangrenă (II Timotei II, 17). Sub aparența credinței adevărate, unii dintre ei intră prin case și robesc „femeiuști împovărate de păcat”. Sunt oameni cu

mintea stricată, neîncercați în credință, care se împotrivesc adevărului și a căror nebunie va fi vădită tuturor (II Timotei III, 5 - 9). Asemenea învățături de rea credință și astfel de amăgitori se găsesc prinși în plasa minciunii și se pedepsesc prin însuși păcatul lor: „Învăța totdeauna

și nu pot ajunge niciodată la cunoașterea adevărului”. (II Timotei III, 7).

Grija aceasta cu care Sfinții Apostoli îndeamnă pe creștini să se ferească de învățăturile ereticilor și cuvintele tari de osândă ce aruncă asupra acestora, dându-i Satanei, ca Sfântul Apostol Pavel pe Hymeneu și pe Alexandru, „ca să învețe să nu hulească” (I Timotei I, 20), erau cu totul îndreptățite.

Rătăcirea în credință pândește pe creștini încă de atunci, în toate colțurile și din toate laturile, pândește mai ales din umbra vechilor religii și superstiții, ca să falsifice învățătura creștină, s-o contrafacă, s-o răstălmăcească „cu basme lumești și băbești” (I Timotei V, 7), s-o întoarcă de la adevărul descoperit, s-o abată din calea lui, s-o înlătore sau s-o cuprindă în țarcul lor sectar.

Pericolul sectelor este mai mare decât al persecuției. O idee persecutată se întărește, pe când o idee falsificată se corupe, se denaturează, se compromite și se îngroapă. Pe când pericolul

persecuției este trecător, al sectelor este permanent: pentru că erezia este umbra adevărului și se ține după el continuu, ca o parodie ca o imitație nereușită, ca o caricatură.

Asemănarea relativă cu obiectul sau cu figura pe care vrea să o reproducă, o face verosimilă și ispititoare pentru cei „neîncercați în credință”; în realitate, este un produs bastard și hibrid, lipsit de sufletul și de puritatea adevărului, de puterea și de efectul lui.

Când ereticul este doar un amăgit, în neputință de a cerceta și a cunoaște singur adevărul, învățătura lui este o

biată rătăcire vrednică de compătimire; când însă este un amăgitor ipocrit, orgolios și îndărătnic, profesionist al minciunii și al vicleniei, atunci este periculos și odios ca un blasfemiator. Învățătura lui eretică devine astfel cel mai grav păcat, hulă împotriva lui Dumnezeu. El îl osândește și îl pierde. Ereticii – zice Ignățiu – sunt „stricători de case” – □□□□□□□□□□ – și aceștia nu moștenesc împărăția lui Dumnezeu, pentru că strică prin „kakodidascalia” lor credință în Dumnezeu, credință pentru care s-a răstignit Iisus Hristos. Rătăcirea unora aduce în adevăr „împărțire” (Ep. Filadelfieni II, 1), dezbină și strică Biserica Mântuitorului. Ea are duhul lui Antihrist (I Ioan IV, 3) și este o cădere de la credința cea dreaptă, o apostazie. [3]

Iată deci câteva aspecte ale neînțelegerii adevărului. Multitudinea și varietatea aspectelor se extinde la majoritatea adevărilor revelate de Dumnezeu. De-a lungul vremii, spre regretul profund al Bisericii, s-a ajuns la cele mai variate alienări de la adevăr. Una dintre acestea este și cea mai primitoare la vorbirea în limbi, sau glosolalia, care a dus la apariția sectei penticostalilor, după o perioadă îndelungată de timp de la apariția creștinismului.

Glosolalia - sau despre vorbirea în limbi

După cum se știe, Glosolalia – ca dar al Sfântului Duh – este facultatea de a vorbi într-o limbă străină, fără a o fi învățat-o și cunoscut-o mai dinainte.

Așa reiese din textul biblic care ne descrie întâmplarea de la primele Rusalii creștine, când a început a se arăta acest dar. Textul este complet și limpede, istorisind o întâmplare adevărată și ca atare, însuși textul nu poate fi tâlcuit în sens spiritual sau mistic, ci numai literar.

Dar să lăsăm să ne vorbească însuși textul, ce este și în ce constă vorbirea în limbi prin darul Sfântului Duh. Iată ce spune: „Și când a sosit ziua Cincizecimii, erau toți Apostolii împreună în același loc. Și din cer, fără veste, s-a făcut un vuiet, ca de suflare de vânt ce vine repede, și a

umplut toată casa unde ședeau ei. Și li s-au arătat, împărțite, limbi ca de foc și au șezut pe fiecare dintre ei. Și s-au umplut toți de Duhul Sfânt și au început să vorbească în alte limbi, precum le dădea lor Duhul a grăi.

Și erau în Ierusalim locuitori iudei, bărbați cucernici din toate neamurile care sunt sub cer. Și iscându-se vuietul acela, s-a adunat mulțimea și s-a tulburat, căci fiecare îi auzea pe ei vorbind în limba sa. Și erau uimiți toți și se minunau zicând: Iată, nu sunt aceștia care vorbesc toți galileeni? Și cum auzim noi, fiecare, limba noastră în care ne-am născut? Parții și mezii și elamiții și cei ce locuiesc în Mesopotamia, în Iudeia și în Capadocia, în Pont și în Asia, în Frigia și în Pamfilia, în Egipt și în părțile Libiei cea de lângă Cirene și romani în treacăt, iudei și prozeliți, cretani și arabi, îi auzim pe ei vorbind în limbile noastre, despre faptele minunate ale lui Dumnezeu! Și toți erau uimiți și nu se dumireau, zicând unul către altul: Ce va să fie aceasta? Iar alții, batjocorindu-i, ziceau că sunt plini de must". (Fapte, 2,1 - 13). [4]

Din analiza celor 13 versete care alcătuiesc cheia dezlegării problemei, constatăm următoarele:

- Vorbirea în limbi - prin darul Sfântului Duh și ca minune (glosolalia) - acum s-a manifestat întâia dată. De aceea și este descrisă pe larg, pentru ca să putem ști noi cititorii, ce este și în ce constă.

- Apostolii, prin darul harismatic al Sfântului Duh, au început a predica în alte limbi, și anume în peste 15 limbi diferite, corespund limbilor pe care le vorbeau în spațiul lor de viață cei aflați la acea dată în Ierusalim cu ocazia sărbătorii.

- Acești iudei veniți la Ierusalim, se minunau auzind predicându-se în limba lor maternă de către niște oameni simpli, galileeni, care nu aveau de unde să cunoască altă limbă decât pe cea galileană (aramaică) vorbită la ei acasă.

- Ascultătorii de alte limbi înțelegeau tot ce li se predica - fiindcă li se vorbea de-a dreptul în limba lor -

neavând trebuință de vreo tălmăcire, și tocmai în aceasta constă minunea de care nu se puteau dumiri, fiind uimiți; căci înțelegeau perfect ce li se predica, auzind și știind bine ce li se vorbește „despre faptele minunate ale lui Dumnezeu”.

- Totuși, printre ascultători erau și unii care nu înțelegeau nimic din cele ce se predicau acolo

și de aceea îi luau în râs pe apostoli, învinuindu-i că sunt beți. Acești ascultători nu pot fi alții decât localnicii din Ierusalim, și poate din alte părți ale Palestinei, care nu cunoșteau alte limbi decât pe cea aramaică. Pentru aceștia vorbirea apostolilor era cu totul neînțeleasă, socotind-o simplă bolborosire – iar dacă noi ținem cont și de faptul că apostolii predica „în alte limbi „cu toată însuflețirea, nu ne mai miră că iudeilor localnici le făceau impresia unor oameni beți care bolborosesc cu exaltare cuvinte neînțelese. [5]

Astfel, localnicii nu înțelegeau nimic din cele predicate decât doar dacă le-ar fi tălmăcit cineva, iar tălmăci nu se găsea. Dar, după cum există darul glosolaliei, tot așa există și un alt dar, al tălmăcirii. Acesta era dat – după cum se va vedea mai jos – atunci când ascultătorii erau numai localnici necunoscători de alte limbi, cum erau de pildă în Corint (I Cor. IV). În Ierusalim însă, de data aceasta nu i se simțea lipsa. [6]

Darul tălmăcirii era și el minunat și uimitor, întocmai cum era și cel al vorbirii în limbi, cu care era în strânsă legătură. Neavându-l, ascultătorii judecau lucrurile numai după aparență.

Dar – se poate întreba cineva – cum se face că în Ierusalim erau atunci de față două feluri de iudei: localnici (de limbă ebraică) și străini (de peste 15 limbi diferite)? Se știe că mulți dintre evrei trăiau în „diasporă” (în împrăștiere), risipiți prin alte țări și printre alte popoare, atrași acolo de felurite interese. Aceștia – după câteva generații – nu mai aveau ca limbă maternă ebraica, ci pe cea a poporului sau a țării în care se stabiliseră, limba evreiască devenindu-le cu vremea total necunoscută. [7]

Toți iudeii însă, indiferent unde s-ar fi aflat așezați, erau obligați prin lege ca în fiecare an să meargă de 3 ori la templul din Ierusalim, și anume, cu prilejul celor trei sărbători: a Paștilor, a Cincizecimii și a Corturilor (colibelor), pentru a ține legătura cu legea și cu cultul de la templu, pentru a-și plăti impozitul către templu.

Așa se explică pentru ce la această Cincizecime se găseau în Ierusalim două feluri de iudei: localnicii din Ierusalim sau Palestina, care vorbeau numai limba lor evreiască, și iudeii „străini” sau „risipiți”, din „împrăștiere”, care nu mai vorbeau limba ebraică, ci numai pe cea a țării în care se stabiliseră. Deci, din analiza versetului 5 din text, se înțelege lămurit că acești iudei de limbi străine, „din toate neamurile care sunt sub cer”, erau fie locuitori din Ierusalim, dar vremelnici, cu ocazia sărbătoririi, fie probabil – unii dintre ei – acum stabiliți aici definitiv, reîntorși fiind de prin alte țări. [8] Textul este desăvârșit de: el istorisește o întâmplare, și ca atare, nu poate avea decât o interpretare literară. Din el se poate deduce cu ușurință și scopul darului duhovnicesc al „vorbirii în limbi”: de a li se da apostolilor posibilitatea să propovăduiască credința creștină la toți oamenii a căror limbă ei n-o cunosc și de a face ca toate popoarele să rămână uimite de darurile minunate care se manifestă în creștinism spre a se lăsa mai ușor convinse de noua credință și a se converti (versetele 6 – 7 și 11). Contextul este și el perfect de acord cu cele zise mai sus despre „glosolalie”, iar textele paralele concordă de asemenea cu textul și contextul, fără a le contrazice decât doar în aparență și numai pentru cei ce nu vor să pornească de la acest capitol – cheie din Faptele Apostolilor atunci când vor să definească Glosolalia. [9]

Pe fața pământului există nenumărate limbi care se vorbesc și nimeni dintre oameni nu poate să le cunoască pe toate. Deci, dacă limbile vorbite prin darul Sfântului Duh sunt omenești, existente, este cu neputință ca ascultătorii să le înțeleagă fără să tălmăcire, câtă vreme

poate nici nu le-au auzit vreodată. Totuși, măcar odată și undeva ar trebui să se întâmple ceea ce s-a întâmplat la Ierusalim la primele Rusalii creștine, adică vreunul sau altul dintre ascultătorii cunoscători ai câtorva limbi străine să înțeleagă fără tălmăcire din bolboroselile „insulflaților” într-o limbă oarecare. Dar se pare că așa ceva nu s-a întâmplat, după câte se știe, nicăieri. Felul unora de a explica glosolalia face ca scopul ei să fie fără de niciun înțeles, în vreme ce încă dintru început – după cum s-a arătat mai sus – Dumnezeu

i-a dat un scop cu înțeles bine determinat. [10]

Fiecare creștin adevărat trebuie să aibă pe Sfântul Duh în el, adică să fie un „vas ales” al Sfântului Duh.

Penticostalii spun că pot dovedi prezența Sfântului Duh în ei prin practicarea vorbirii în limbi insuflate, dar ortodocșii nu o pot dovedi prin nimic. Știm însă că prezența Sfântului Duh nu se dovedește numai prin vorbirea în limbi. Marele Apostol Pavel zice: „Roadele Duhului sunt: dragostea, bucuria, pacea îndelungă – răbdarea, bunătatea, facerea de bine, credința, blândețea, înfrânarea, curăția” (Gal, 5,22 - 23). [11] Se vede că printre roadele Duhului nu este pomenită vorbirea în limbi, deoarece ea este un dar pentru un anumit timp al Bisericii, nu un rod al Sfântului Duh, cum sunt cele enumerate mai sus, pe care să le aibă creștinul din toate timpurile. Cine se dovedește a avea aceste roade ale Sfântului Duh, acela are și pe Sfântul Duh; oare noi ortodocșii, nu le avem deloc, sau le avem mai puțin decât alți creștini? A spune așa ceva înseamnă a-i osândi pe alții din mândrie și a judeca prea părtinitor. Darul vorbirii în alte limbi nu este un dar obișnuit, ci unul deosebit și nu este dat fiecăruia (I Cor., 12,10). [12] De ce atunci l-am socoti drept o condiție a mântuirii și a prezenței Duhului Sfânt? Apostolul zice: „Oare toți vorbesc în limbi?” (I Cor., 12,30). Deci hotărât lucru este că și cei ce nu vorbesc în limbi pot fi buni creștini. În comunitatea creștinilor adevărați, nu toți au aceleași daruri și deci nu se poate pretinde ca toți să aibă

darul vorbirii în limbi. Apostolii nu ni l-au cerut, ba chiar au arătat că între localnici este nefolositor. Nici ei înșiși nu le-au folosit decât doar în cazuri extraordinare când a avut un rost, cum a fost la întâia Cincizecime. [13]

Cei care însă susțin că prin anumite bolboroseli neduslușite și încâlcite rostite de ei, chipurile sub influența Duhului Sfânt, numindu-le „taine” descoperite numai lor, sunt șarlatani și înșelători, ori integritatea lor intelectuală trebuie pusă sub semnul întrebării. În zilele noastre, așa zișii insuflați, nepunând textele Sfintei Scripturi de acord, interpretându-le după bunul lor plac, ajung la contraziceri grave, rătăcirii fără întoarcere. [14]

ISTORIC

Știut lucru este că, omul, prin păcat s-a izolat de Creatorul său. Dar creatura rațională a continuat să respecte porunca lui Dumnezeu: „Crește-ți și vă înmulțiți, umpleți pământul și-l stăpâniți...” (Facere I, 28) ca apoi la Turnul Babel să se amestece limbile, să intervină separarea și astfel lumea să-și piardă unitatea.

Începând de atunci, oamenii și-au creat idoli și zei după propria lor rătăcire și auto-înșelare. Odată cu aceasta s-au ivit și diversitățile, deci sectarismul, fiindcă mintea întunecată de păcat duce inevitabil la rătăcirii.

De-a lungul timpului, aceste rătăcirii au evoluat până la războaie religioase. S-au declarat chiar împotriva lui Dumnezeu, înlocuindu-l cu zeități; au falsificat dreptatea lui Dumnezeu prin arbitrar omenesc, au inițiat jertfe în favoarea lor, încurajând lenea și fraudă, specula, necinstea.

De aceea în timpul Mântuitorului toate acestea s-au multiplicat, au luat o nouă față, de data asta tăgăduind mesianitatea și acuzându-L de „les divinitate”. S-a făcut pe sine Fiul lui Dumnezeu (Ioan, XIX, 7)

Școlile acelor timpuri (mai ales cele conduse de Hilal și Șamai) au modificat textele vechi, creând noi curente, desprinzându-se direcții diferite, Tora ajungând un document ideologic. [15]

Interpretările Cabalei au fost luate deci ca argument în multe situații, născându-se noi păreri, tulburări, renunțări, opoziții. Însuși Mântuitorul spune: „Vai lumii din pricina smintelilor, că acestea trebuie să vină; dar vai aceleia prin care vine sminteala” (Mt. XVIII, 7)

Sminteala ca armă a minții bolnave, este dată în vileag și de către Apostoli. Astfel, Sf. Pavel atrage luare aminte: „Știu că după plecarea mea vor intra între voi lupi neiertători... și dintre voi se vor scula bărbați răstălmăcind lucrurile ca să atragă pe ucenici de partea lor” (Fapte XX, 29 - 30). Cunoscând experiența trecutului poporului biblic, având în vedere situația din timpul Mântuitorului, Sfântul Apostol Petru sfătuiește: „Au fost în popor și proroci mincinoși, după cum și între noi se vor ivi învățători mincinoși, care vor strecura erezii pierzătoare și vor tăgădui chiar pe Stăpânul care i-a răscumpărat... Mulți se vor lua după spusele lor greșite și din această pricină calea adevărului va fi pusă la îndoială” (II Petru II, 1 - 2). [16]

Cu toate că de-a lungul timpului cauzele apariției rătăcirilor sectare au variat de la o epocă la alta, au rămas și în zilele noastre aceleași, ca și în Noul Testament: proroci mincinoși, lupi în piei de oaie, lupi crânceni, învățători falși, cu un cuvânt, antihriști (Ioan XV, 18 - 25). Ei n-au pe Hristos ca Mântuitor, ci ca pe un profet, ca iluzie. Au rămas cu mintea întunecată de păcatul strămoșesc, iar „cuvântările înșelătoare” le țin cu scopul de a câștiga (II Petru 11,3). Printre acești rătăciți se numără și adepții sectei penticostale. În cele ce urmează ne vom ocupa de istoricul și doctrina acestei secte. [17]

2.1. Cultul penticostal sau Biserica lui Dumnezeu cea apostolică

Cultul penticostal este organizația cea mai reprezentativă a mișcării „fundamentalistilor” moderni. Dacă bapțiștii se deosebesc prin botezul la maturitate și imitația botezului lui Iisus, dacă adventiștii „au fixat” și „au calculat” împărăția de o mie de ani și „venirea” Domnului, iar Creștinii după Evanghelie sau după

Scriptură „au descoperit” alte ceruri și judecăți, - penticostalii sau spiriții, tremurătorii sau „posedații” de duh, vizionarii și profeții, „vorbitorii” în limbi, „tâlcuitorii” acestora, încep un ev nou, cu 1901, contrapunând „mișcării” harismatice, care a cuprins Biserica Apusului, concepția lor de „chemați” ai Duhului și „împărțitori” de daruri. [18]

Originea sectei și istoricul ei

Numele de „penticostali” vine de la cuvântul πενήκοντα (cincizecime), susținând că ei sunt botezați cu Duh Sfânt și cu foc, daruri primite de către Apostoli la Cincizecime sau Pogorârea Duhului Sfânt. Li se zice „tremurători”, pentru că în momentele de pretinsă inspirație a Sfântului Duh, ei tremură, și „spiriți” fiindcă pretind a avea pe Duhul Sfânt în darul vorbirii în limbi. Originea sectei se află în America, datând abia de la începutul secolului al XX - le-a, dar istoricii lor duc „nașterea” în epoca apostolică. [19]

Secta apare din rândul baptiștilor, înființată de pastorul Charles fox Parham. Acesta a deschis la Topeka (Kansas) S.U.A., o școală biblică, de unde a plecat o mișcare novatoare punând accentul pe botezul cu Duhul Sfânt și manifestațiile ce-l însoțesc, printre acestea vorbirea în limbi sau glosolalia. [20]

El a început, „să profetească” că Sfântul Duh se va revărsa din nou, cu putere, la o apropiată „pogorâre” a sa, și că la 3 ianuarie 1901 s-a și pogorât peste 13 persoane. [21] În 1903 Parham

acordă Sfântului Duh o atenție particulară în mișcarea sa apostolică, care cunoaște un succes mare.

[22] În 1906, această rătăcire, propagată de Parham și câțiva adepți ai săi, a început a prinde teren în California (S.U.A.) [23]. Dar nu numai aici va prinde teren ci și în bătrâna Europă încă din 1904, prin Evan Robert, miner galez care predică erezia în Marea Britanie, punând bazele unei mișcări de tip penticostal. [24]

Tot în America și tot în 1906, pastorul negru W.J.

Seymour fondează la Los Angeles (Azusa Street) o grupare pentecostală. Drumul fiindu-i de acum deschis, strălucirea ei va cuprinde toate Statele Unite. [25]

În același an, 1906, această rătăcire trece și în Germania unde găsește în persoana pastorului luteran I. Paul un conducător și predicator fanatic având sediul în Berlin. [26] Se extinde cu repeziciune și în Norvegia prin predica pastorului Barrat [27]. Expansiunea pentecostală în Rusia are loc prin 1920. A urmat evoluția sa în Franța în 1929. [28]

După cum vedem la începutul secolului al XX - le-a, secta născută în America, a avut o evoluție destul de rapidă, în nu mai puțin de trei decenii reușind să se extindă ca pecingine în aproape toată Europa.

Pentru a atrage atenția asupra originii lor, pentecostalii se mai numesc și „creștinii cincizecimii, posesorii duhului, inspirații, aleșii, mediumuri, quakerii, pneumatizați etc”. [29] Toți laolaltă sau fiecare în parte pretind că au „daruri” speciale, de aceea sunt cunoscuți și sub denumirea de „vorbitori de limbi, tâlcuitori, deschizători, luminători, dascăli, profeți, vindecători, miraculoși, vizionari și chiar Mesia. [30]

Fără îndoială că dintr-un asemenea amalgam s-au detașat multe secte ducând mai departe sau reactivând ereziile pneumatomahe ale rătăciților din primele veacuri ale Bisericii creștine. Totuși există în lume, ca și în țara noastră, unii credincioși care sunt constituiți în grupuri sau în culte necunoscute de către unele state ale lumii. [31]

Pentecostalii susțin cu ardoare că își trag originea de la Cincizecime și că s-au perindat de-a lungul istoriei prin acei vorbitori în limbi. Dacă cercetăm din punct de vedere istoric acest fenomen, vom găsi o vorbire în limbi biblice, după cum am arătat mai sus, ca lucrare a Duhului Sfânt, numită și

„Glosolalia rusalină”, dar vom găsi și o falsă vorbire în limbi, la pentecostali, care se deosebește fundamental de

cea rusalină și care nu este decât o imitație și o influență păgână.

Irineu este singurul dintre scriitorii bisericești care amintete existența acestui dar în Biserică. În cartea sa „Împotriva ereziilor” spune: „Mai avem câțiva frați în Biserică, care au daruri profetice și prin duhul lor vorbesc tot felul de limbi”. [32] Când Sfântul Ioan Gură de Aur explică capitolul 14 din I Corinteni, precizează că „acest dar descris de Apostolul Pavel este necunoscut în Biserică” în zilele noastre.

Fericitul Augustin, comentând textul din I Ioan IV, 24 a scris: „Acestea au fost semnele cerute de împrejurările timpului de atunci. Căci a fost necesar să se recurgă la acea exprimare a Duhului Sfânt în toate limbile, pentru ca să se arate că Evanghelia lui Dumnezeu trebuie să fie propovăduită în toate limbile pe întreg pământul. Lucrul acesta s-a făcut ca un fapt al trecutului”. [33]

Despre vorbirea în limbi, amintește Tertulian, dar e sigur că el s-a referit la practica montaniștilor, de care a fost puternic influențat, devenind el însuși un adept al acestei erezii. În cartea sa - „De anima” - a scris: „Există astăzi între noi o soră, care are în parte darul descoperirilor; ea le primește în Biserică în cursul solemnităților duminicale, în extaz sub influența Duhului”. Tertulian s-a referit la Maximilia, care a supraviețuit lui Montanus și Priscilei. [34]

Numele care a făcut vâlvă în perioada aceasta (secolul al II - le-a), în problema vorbirii în limbi a fost Montanus.

Analizând datele ce le avem despre el, precum și felul cum a vorbit în limbi, putem socoti această practică a lui ca o falsă vorbire în limbi, în contrast cu cea rusalină.

Înainte de întoarcerea sa la creștinism, Montanus a fost slujitor la temple păgâne, în special în cultul Cybelei, avea un temperament coleric de năstăpănit. Predispozițiile temperamentului său au fost accentuate în experiențele sale în ceremonia păgână.

Montanus, după încreștinare, a atras atenția în

extazele și transele sale, iar în acele stări ținea cuvântări „în limbi” diferite. În acele stări dădea impresia credulilor săi că nu mai era el acela care vorbea, ci „divinitatea”.

După moartea lui Montanus, vorbirea în limbi a dispărut, deși cultul montanist a rămas, dar fără practicarea vorbirii în limbi până în secolul al IV-lea. [35]

În Cartagina a existat, până în secolul al IV - le-a, o sectă care se numea „tertulianistă” și păstra unele influențe montaniste, iar numele și-l avea de la Tertulian. După ce vorbirea în limbi s-a stins la montaniști, nu mai întâlnim grupuri de creștini să aibă această practică, până în anul 1700 când apar la cominarzi. [36]

Cu un secol mai târziu vorbirea în limbi o găsim la „irvingieni”. Numele vine de la pastorul Irving Eduard Godet. În „spusa” lui asupra Epistolei către Corinteni face o descriere a felului cum irvingienii vorbeau în limbi: „Înainte de începerea predicii, acela care merge să vorbească se închidea adâns în sine însuși, se izola de cei ce-l înconjurau, închidea ochii, și-i acoperea cu mâinile sale, și deodată ca și cum ar fi fost atins de o lovitură electrică, suferea convulsii care-i cuprindea tot corpul, din gură scăpa un torent vibrant de sunete străine, puternic accentuate”.

Vorbirea lor în limbi nu dura mai mult de cinci minute, câteodată erau doar câteva sunete, vorbirea era însoțită de gălăgie, suspinuri, adeseori de veselie, de râsete (ventrilozi și nebuni).

Practica irvingienilor s-a transmis mai departe prin quakeri și mormoni, până la vorbirea în limbi în zilele noastre, practică preluată de mișcarea pietist - fundamentalistă. [37]

Scriitorul francez René Pache, în „studiile” biblice și mai ales în cartea sa: „Lucrarea Duhului Sfânt”, descrie vorbirea în limbi astfel:

„Cerințele unei dovezi vizibile de primire a Duhului Sfânt a făcut să apară uimitoare demonstrații fizice: lătrături, smuncituri violente, țipete și strigăte, dansuri

sălbatică și altele de felul acesta, atât la weshnieni, cât și la quakeri și montaniști”.

„Toate aceste apucături și încă unele mai exagerate – ne spune în dicționare și enciclopedii asupra sectelor – le-au moștenit vorbitorii în limbi din zilele noastre, deși vor să se intituleze urmașii credincioșilor de la Rusalii și deși vor să susțină că lucrarea „rusalină” a Duhului Sfânt continuă prin ei, totuși prin concepții eretice și schismastice sunt departe de spiritul rusalin. [38]

Situația actuală a mișcării penticostale

A În lume:

Odată ce nu putem spune că Mișcarea penticostală mondială are un întemeietor atunci nu putem spune nici că s-a dezvoltat într-un anumit centru.

Mișcarea penticostală mondială a înflorit în secolul al XX – le-a, având mai multe centre de extindere. Acest lucru a făcut ca azi să existe mai multe organizații penticostale. Din punct de vedere doctrinar, diferențele nu sunt prea mari. Putem aminti unele mai însemnate, fie datorită trecutului lor istoric, fie numărului de membri:

„Credința apostolică”, „Adunările lui Dumnezeu”, „Biserica lui Dumnezeu”, „Biserica Penticostală a Sfinților”, „Biserica Elim”, „Biserica Evangheliei depline” et[. [39]

În momentul de față există comunități penticostale în toată lumea. Un număr mare de membri au centre în America latină și Africa, Europa, Asia, Australia. [40]

Multe organizații penticostale dispun de locașuri de cult moderne, de școli proprii, nu numai pentru misiune, ci și pentru educație publică (de la grădiniță până la liceu). Alte organizații penticostale au înființate orfelinate, case de bătrâni, instituții de reeducare pentru dezalcoolizare et[. Așa-zisele Biserici penticostale dispun de școli speciale atât pentru cultură generală cât și pentru pastori. Au un număr sporit de publicații unde se tipăresc milioane de

cărți și reviste, emisiuni radio și TV et[. [41]

Mișcarea penticostală, la început, nebăgată în seamă, mai apoi ponegrită din cauza unor excese de zel, astăzi se bucură de renumele celei mai importante mișcări religioase din secolul al XX

— Lea. În acest fel, penticostalismul nu mai este considerat o grupare aparte, ci o mișcare religioasă în sânul întregului creștinism apusean.

În România:

Am văzut că originea acestei credințe se trage din America, de la începutul secolului al XX

— Lea. La noi a pătruns prin Pavel Budeanu, plecat din Arad în S.U.A., înainte de anul 1910. Aici a întâlnit propangadiști penticostali și a aderat la sectă, și, cu ajutorul unor maghiari înstăriți înjghebează secta în Banat și Transilvania. El venise înarmat cu câteva reviste „Vestitorul Evangheliei” (editată în orașul Akron, statul Ohio în S.U.A.), pentru a adevăra „noua credință”. [42]

Un alt naiv, comerciant ambulant, Ioan Bododea, din Brăilița, fost pastor baptist, părăsește „credința” sa pentru „gustul” vorbirii în limbi. Destui creduli s-au atașat acestuia. De fapt, acesta s-a

și grăbit să se intituleze „Șeful Bisericii lui Dumnezeu cea Apostolică”.

Pavel Budeanu a tradus în limba română a „mărturisire” de credință penticostală: „Declararea fundamentului adevărat al Bisericii lui Dumnezeu”. De asemenea, s-a încercat, fără prea mult succes tipărirea a două reviste: „Glasul adevărului” și „Știința Sfinților”. [43]

În România se poate considera deschisă prima casă de adunare penticostală cea din casa soților Bradin, la 10 septembrie 1922. În 1923 s-a deschis a doua adunare în comuna Guvin.

Conducerea statului de atunci, aflând de existența acestei secte, a interzis-o.

Văzându-se la strâmtoare, cei 50 de penticostali existenți la data respectivă, au întocmit prima petiție prin care au cerut recunoașterea legală. La cererea depusă au anexat și mărturisirea de credință intitulată: „Declaraarea fundamentului adevărat”, în 1924. De aici, astăzi toate sectele, cultele și dizidențele penticostale se numesc „fundamentaști”. [44]

La 29 ianuarie 1925, Ministerul Cultelor și artelor, prin Decizia 5734 a inclus în rândul sectelor interzise și pe penticostali. Această decizie, fiind publicată în ziare, opinia publică a fost interesată să cunoască natura și credința acestei secte. Luând adresa din decizie, prin scrisori și vizite personale, fratele Gh. Bradin a fost solicitat să dea unele lămuriri. Mulți sectanți desprinși din cultele neoprotestante ale vremii s-au unit cu penticostalii. [45]

Odată cu schimbarea opiniei Ministerului Cultelor, în 1936 penticostalii au prezentat o altă „expunere de credință”, în 51 articole, fiind revizuită din nou în 1947, totodată tipărită la Arad sub titlul „Scurtă expunere a principiilor de credință a Bisericii lui Dumnezeu Apostolice”.

Pentru obținerea unei recunoașteri legale, penticostalii din România au început să-și strângă rândurile. În momentul acela se aflau în două direcții:

a. Unii penticostali funcționaseră câțiva ani înainte de cel de al doilea război mondial în cadrul cultului baptist.

b. Alții, care refuzaseră orice „compromis” își desfășurau activitatea în ilegalitate, ținând adunările noaptea prin fel de fel de ascunzișuri. [46]

În 1945, au început să funcționeze pe față, fiind gata să suporte orice pedeapsă din partea instanțelor. La 20 mai 1945, în orașul Arad, a avut loc o conferință foarte restrânsă în cadrul căreia s-a discutat reorganizarea Asociației religioase penticostale și reeditarea unor reviste intitulate „Vestitorul Evangheliei”. Gheorghe Bradin a fost în fruntea acestei organizații, ca președinte. Au mai

avut și alte două încercări de reorganizare în București, sub denumirea „Creștinii botezați cu Duhul Sfânt” și „Ucenicii Domnului Iisus Hristos”. [47]

La 23 decembrie 1946, se obține recunoașterea provizorie a asociației „Biserica lui Dumnezeu Apostolică Penticostală”, iar celelalte două la care rămăseseră puțini membri s-au încadrat în grupul asociației recunoscute provizoriu.

În 1949, cele trei organizații penticostale se prezentau astfel:

1. Asociația „Biserica lui Dumnezeu Apostolică Penticostală”;
2. Asociația „Creștinii botezați cu Duhul Sfânt”;
3. Asociația „Ucenicii Domnului Iisus Hristos”.

La 14 noiembrie 1950, prin decretul nr. 1203, s-a primit recunoașterea juridică: Cultul Penticostal sau „Biserica lui Dumnezeu Apostolică”. [48]

După evenimentele din 1989, când în România s-a instalat un guvern democratic, cultelor religioase care în fostul regim au fost interzise ca ilegale, li s-au acordat deplină libertate de credință

și manifestare.

Deoarece în perioada comunistă totalitaristă nu au putut să se afirme în viața religioasă ducând o existență într-o stare latentă, cultul penticostal astăzi are o activitate intensă construind nenumărate case de rugăciune, propovăduind neîncetat, speculând slăbiciunile oamenilor care din motive diferite aderă la această rătăcire.

Mișcarea la noi, dar și în întreaga lume este sprijinită de numeroase scrieri cu caracter fundamentalist. Numai la noi în țară pe lângă lucrările ce vin din afară de la alte asociații penticostale, se tipăresc numeroase reviste, de exemplu: „Flacăra Rusaliilor” care apare la Arad – Sebiș, se fac numeroase traduceri, după autori penticostali, ghiduri de evanghelizare et[.]

Organizații penticostale

Organizații de tip penticostal și organizatori

Penticostalismul după cum se vede a cunoscut o răspândire fulgerătoare în întreaga lume, uneori în paralel cu dezvoltarea bisericilor naționale. caracterul fără formă și uneori efemer al mișcării

face dificilă evaluarea sa statistică. Știut este faptul că penticostalismul a favorizat incluziunea de tip harismatic în sânul marilor Biserici, cum ar fi Biserica catolică.

Mișcarea penticostală se caracterizează și prin spontaneitatea sa: fiecare comunitate locală este autonomă și decide în mod liber oportunitatea aderării la mutiplele federații penticostale dintre care cea mai importantă este „Uniții lui Dumnezeu”. Comunitățile locale sunt la fel de puțin structurate pe plan intern. conferințele penticostale mondiale se țin odată la 3 ani. [49]

În legătură cu acest lucru, anul acesta se va ține în orașul Bordeaux - Franța în luna august Conferința Penticostală Europeană „Flacăra Europei” (EUROFLAME PEK94). Ea are drept motto apelul: „Rugați-vă pentru trezire!”. Locul precum și programul conferinței s-a hotărât la Conferința de la Versailles din 26 ianuarie 1993. Spicuind din programul conferinței amintim că participanții își propun:

- convingerea păcătoșilor, atât din biserică cât și din lume;
- lucrare prin semne, minuni și vindecări;
- aducerea mulțimilor la pocăință și credința în Iisus Hristos;
- transformarea societății omenești prin puterea Evangheliei (prin campanii de Evanghelizare, atât de frecvente și pe teritoriul României în ultimul timp);
- aducerea păcii în Iugoslavia. [50]

Anul care vine, deci în 1995, a 17 - a Conferință mondială se va ține în orașul Ierusalim - Israel, având pe

frontispiciu apelul „Domnul nostru vine!”. Iakob Zopfi, editor al World Pentecostal Magazin din Elveția, vrea să arate într-un articol al său că: „Reîntoarcerea Conferinței Pentecostale Mondiale la Ierusalim este și o mărturie în același timp că Domnul nostru vine!”. (de aici reiese și una din trăsăturile specifice cultului: credința în venirea lui Iisus Hristos special pentru a-i mântui pe adepții acestei secte). [51]

Cu privire la organizarea cultului pentecostal în țara noastră știm că este alcătuit din adunări, comunități și uniuni, încercându-se uniformizarea. Șeful cultului pentecostal a fost Pavel Boghian, președintele Comitetului bisericesc pentecostal. [52] Astăzi este Iosif Țon.

După naționalitate, în ultima vreme, majoritatea credincioșilor majori pentecostali sunt români instabil religios la care se adaugă maghiari, germani, ucraineni, țigani etc. [53]

Conform legilor țării, Cultul pentecostal are dreptul și la formarea cadrelor pentru cult, având un Seminar teologic înființat în anul 1976 în București în Str. Carol Davilla, nr. 81. Face parte și din organizațiile mondiale pentecostale, primind delegații străine, reprezentanții săi participând la întrunirile de peste hotare în cadrul cultului lor. [54]

O caracteristică a cultului pentecostal, ca de fapt toate grupările neoprotestante este libertatea personală ce o au adepții de a interpreta textele biblice și de aici diversitatea. Observăm că dizidențele din sânul cultului este o dovadă a instabilității lor.

Organizații dizidente pentecostale în România

- Prin anul 1929, în cadrul „Bisericii lui Dumnezeu apostolice” care funcționa la Arad, ca asociație religioasă și era condusă de Gheorghe Bradin (1895 - 1962) - s-a constituit o dizidență, noua grupare intitulându-se „Creștinii botezați cu Duhul Sfânt”. Avea sediul în

București și era condusă de Sodey Alexandru (venit din Ungaria), Isbașa Alexandru (Lugoj), Bodor Eugen și Ion Cojocaru (București). [55]

- În scurtă vreme din ramura din Arad s-a desprins o nouă fracțiune care s-a intitulat

„Ucenicii Domnului Iisus Hristos” și era condusă de Ioan Popa din Sebiș (Arad) și Ioaneș Crișan. Gruparea își avea sediul la București, iar adepții acesteia practicau: simplitatea în îmbrăcăminte, rugăciuni de noapte (ore de stăruință) și glosolalia.

În cazul botezării n-aveau pretenții în pregătirea candidatului, refuzau înscrierea în registrele de evidență a membrilor, nu acceptau în anturajul lor pastori de la alte culte și refuzau orice relație cu organele de stat. [56]

Acești „predicatori” din grupările dizidente propagă un bigotism exagerat, fiind permanent în căutare de „adevăr și lumină”, desfășurând o susținută activitate de suspiciune față de comunitățile din care s-au rupt. Acestor grupări li s-au adăugat mulți fanatici și bolnavi religioși, în general.

În cadrul Cultului Penticostal numai în 1987 au fost identificate pe raza a 17 județe mai multe grupări dizidente, astăzi depășind numărul de răspândire, având reprezentanți și titluri, altele fără. [57]

Dar indiferent de titulatura ce o dau grupării din care fac parte, dizidenții penticostali au puncte de doctrină și practici comune, cu un pronunțat caracter fanatic.

Dizidenții susțin că ei posedă botezul cu Duhul Sfânt și cu foc, așa cum l-au avut în ziua Cincizecimii (Rusalii).

Mulți susțin că au darul vorbirii în limbi ca rezultat al acțiunii Duhului Sfânt. Momentul este marcat de căderea lor în transă ca urmare a unor posturi prelungite și rugăciuni istovitoare din care cauză cei mai puțin rezistenți încep să bolborosească cuvinte neînțelese, fără sens.

Penticostalii dizidenți practică pe scară largă prorocirea. Ei se deosebesc de cultul propriu-zis și prin

alte manifestări: sunt mai rigoriști, țin posturi îndelungate pentru a se „pocăi” și a trece mai curați în viața veșnică; nu admit frecventarea instituțiilor de cultură (teatrul, cinematograful), case de cultură și sunt împotriva mijloacelor moderne de informare: radio, TV., presă. Acestea – spun ei – propagă idei demonice, de laudă la adresa fiarei (fiara în concepția lor se identifică [cu Biserica Ortodoxă, cu celelalte culte, cu Statul]). „Adevărul vieții este numai Biblia”. Despre cultul penticostal, dizidenții afirmă că odată cu recunoașterea sa de către stat, acesta a abdicat de la principiile evanghelice.

Membrii grupărilor dizidente folosesc o îmbrăcăminte neglijentă: bărbații nu poartă cravată, unii își lasă mustața și împreună cu femeile din grup sunt obligați să poarte îmbrăcăminte de culoare închisă.

Unii dintre ei nu apelează la serviciile medicale, nici chiar în cazuri grave, susținând că ei se vor vindeca numai prin rugăciuni. Întrunirile lor au loc fie în adunări programate în case, fie în familie. Pun mare accent pe atragerea tineretului, cu scopul de a-l scoate de sub influența „preocupărilor lumești” și a-l îndrepta exclusiv pe calea studiului biblic. [58]

Dizidențele fundamentaliste fiind încurajate astăzi de oficine străine cu mijloace materiale consistente, primesc în adunările lor și alți adepți nemulțumiți de asistența religioasă a slujitorilor legali.

Între aceste grupări amintim trei dintre ele, care sunt și cele mai importante:

1. Biserica Apostolică de ziua a 7-a sau Penticostalii de ziua a șaptea

- Gruparea avea drept conducător pe Ioan Boer, din satul Valea Florilor comuna Ploșcoș, județul Cluj. Acesta era căsătorit având 8 copii și fusese membru al cultului greco-catolic. În anul 1931 a devenit penticostal.

În decursul timpului, dând o interpretare Bibliei ajunge la concluzia că nu se respectă unele practici și sărbători prevăzute în Vechiul Testament și nu păstrează

regimul alimentar prescris acolo.

Revenind de pe front - unde a trecut prin multe încercări care „i-au întărit credința”, încă din perioada anilor 1945 - 1960 Ioan Boer a practicat un intens prozelitism, fiind și zdruncinat sufletește, reușind să atragă diferiți credincioși penticostali excluși din cult, sau dintre cei care nu s-au încadrat în cultul legal.

A luat legătura după 1950, cu alte elemente dizidente din județele Cluj, Hunedoara, Maramureș, Suceava, Caraș-Severin, Arad et[.], în vederea lărgirii grupării și pentru întocmirea unor memorii în scopul recunoașterii lor drept cult.

Deoarece gruparea respectivă nu avea nimic comun cu noțiunea de cult, nu se putea pune problema recunoașterii acestor calități, neîntrunind niciuna din condițiile recunoașterii: existența unei credințe unitar mărturisită în mod statornic și public de un număr suficient de adepți, cât și exteriorizarea acestei credințe printr-un ansamblu de practici constituate într-un ritual unitar și stabil. După anul 1968, gruparea a încercat să se încadreze în cultul penticostal, cu condiția ca membrilor ei să li se permită continuarea practicilor proprii. A încercat să fuzioneze și cu cultul adventist de ziua a șaptea, în aceleași condiții.

Să vedem care sunt totuși condițiile specifice ale acestei grupări la care ea ține atât de strict:

- Ioan Boer a enunțat:

- Păstrarea sărbătorilor înscrise în Vechiul Testament;

- Folosirea sâmbetei ca zi de odihnă;

- Însușirea regimului alimentar prescris în Vechiul Testament;

- Abținerea de la consumul băuturilor alcoolice;

- Credința în Iisus și în Evanghelie.

- ca ritual - se dau binecuvântări la naștere și se citește texte din Biblie la înmormântări. Serviciile lor religioase constau din adunări pe grupuri și citirea unor

pasaje din Biblie pe care apoi le tălmăcesc, adunările se fac sâmbăta. Administrează lunar Cina Domnului.

- organizatoric - adunarea își alege un prezbiter care dă binecuvântările, conduce adunările, administrează Cina.

- practici cunoscute - în zilele de Paști, Rusalii și Sărbătoarea Corturilor se strâng obiecte de îmbrăcăminte și produse alimentare de la credincioși, se duc în fața adunării și se împart celor nevoiași din localitate sau veniți din alte părți. [59]

În afară de Ioan Boer, astăzi au fost identificați drept conducători locali Rotaru Vasile din Luduș (Mureș); Ilie Iureanu din Turda; Tatu Teodor din satul Bolduș, comuna Ceanu Mare, județul Cluj; Balint Gheorghe din Arad; Căruntu Constantin din Hunedoara; Render Ilie din Câmpia-Turzii; Varvara Sandu din Valea Jiului et[. [60]

2. Biserica lui Dumnezeu cea botezată cu Duhul Sfânt (universalistii)

Mișcarea a apărut și s-a dezvoltat în ultimii 10 ani. În prezent, numărul adeptilor a crescut. Sunt răspândiți în mai mult de 12 județe, cei mai mulți aflându-se în județele Suceava, Arad, Caraș-Severin. Fondatorul mișcării este Victor Chirilă din Arad, înlocuit în februarie 1978 cu Virgil Popa din București (fost pușcăriaș, condamnat pentru fals și uz de fals, dar care s-a „întâlnit” cu Domnul). În cadrul grupării s-au conturat până în prezent unele concepții și practici zise religioase destul de periculoase.

Astfel membrii grupării exclud sub orice fel de formă controlul statului asupra credincioșilor și asupra vieții religioase în general, afirmă că fiecare grup are nevoie să-și aleagă conducătorii și pastorii în mod liber, fără ca aceștia să mai primească recunoașterea din partea statului; pretind că supunerea față de autoritatea de stat să se manifeste doar din punct de vedere social-material; credincioșii să-și plătească impozitele, contribuțiile, să se prezinte la încorporări, copiii lor să urmeze

școala, dar dreptul de control al statului să se oprească „la ușa bisericii”; consideră că în adunare poate

predica orice persoană, indiferent de unde provine și orice doctrină prezintă; declară că prorociile, tămăduirile și vedeniile trebuie să fie predicate liber și de către orice credincios; botezurile să fie oficiate în ape curgătoare; cele făcute în baptistier nu sunt biblice; – nu acceptă niciun

fel de reglementare a serviciilor religioase, acestea putând avea loc în orice zi și la orice oră; sumele de bani colectate de la credincioși să fie folosite potrivit necesităților, fără niciun fel de evidență financiar-contabilă; cer ca membrii grupării să nu aibă niciun fel de educație laică, fiindu-le interzisă folosirea radioului, a televiziunii, vizionarea spectacolelor de teatru și cinema etc. [61]

Adepții grupării „Universaliste” își motivează ruptura de cultul penticostal prin aceea că:

- botezurile făcute în numele Sfintei Treimi nu au nicio valoare, fiind admise numai cele efectuate în numele lui Iisus Hristos;
- rânduilele din cultul penticostal nu sunt biblice, ci impuse de oameni;
- conducerea cultului „îi omoară” pe proroci (în sensul că nu permite prorocirea oricui, oriunde și în orice vreme), pastorii nu trăiesc o viață biblică, iar predicile lor au deviat de la adevărata credință.

„Universalistii” câștigă noi adepți folosindu-se de fanatismul unor adepți penticostali și speculând la maximum nemulțumirile unora dintre ei determinate de nesatisfacerea unor cereri privind înființarea de noi culte, aprobarea unor construcții și achiziții de imobile necesare cultului etc.

În ultima vreme, au „redeschis”, în mod ilegal, unele case de rugăciuni arondate din 1961, au înființat noi comunități etc., și au la dispoziție o întreagă rețea de preținși pastori, diaconi, prezbiteri „unși” de către Popa Virgil, acesta asumându-și rolul de „mare prezbiter”.

Recent, „universalistii” din comunele Putna, Volovăț, din orașul Câmpulung Moldovenesc (jud. Suceava),

precum și cei din municipiul Arad, au organizat botezuri de propagandă în rândurile credincioșilor sectari din localitățile respective.

Periculozitatea activității grupării „universaliste” constă în faptul că „metodele” ei de lucru – prorocirile, tămăduirile, orele de stăruință, botezurile la râu et[.], sunt preluate de adepții altor culte neoprotestante pentru contramăsuri.

Botezurile în masă a unor credincioși ortodocși nemulțumiți de activitatea misionară a preoților trebuie să dea de gândit autorităților bisericești și organelor locale ale puterii de stat.

Cea mai mare influență însă o are gruparea aceasta „universalistă”, în rândul credincioșilor cultului penticostal. Astfel, tot mai multe comunități au preluat unele practici ale acestora. Tot ca o influență a activității grupărilor „universalistilor” – apariția, construirea și existența în cadrul cultului

penticostal, a numeroase case de rugăciune deschise fără nicio autorizație. Aceste case ilegale aparțin unor grupări de credincioși care observând că de câțiva ani, comunități „universaliste” funcționează fără nicio restricție, înființează și redeschid și ei astfel de case de adunări văzându-se depășiți și pierzând adepți.

În mod asemănător au procedat și grupe de adepți aparținând cultelor baptiste, adventiste de ziua a șaptea și creștinii după Evanghelie, mai ales după 1989, iar credincioșii ortodocși privesc uimiți răspândirea și inundația prozelitismului fundamentalist. [62]

3. Gruparea „al 13-lea Apostol” sau „Penticostalii negrii” (Gruparea lui Moise Ursu) Gruparea aceasta a apărut în anii 1970 și astăzi are aderenți mai ales în județele Timiș, Arad.

Bihor, Hunedoara, Caraș-Severin et[.].

Conducătorul ei este Moise Ursu din Timișoara.

Caracteristicile noului crez și practicilor „adevărate” ale adepților sunt următoarele:

- intensificarea „vorbirii în limbi” și fac prorociri susținând că au „glasul Domnului”;
- sub influența Duhului Sfânt, fiecare membru face noi „descoperiri” pentru ceilalți;
- sunt adepții învierii imediate a acelor care mor, dintre ei;
- în permanență sunt în așteptarea „unei mari lucrări” din partea Domnului care le va arăta că membrii grupării sunt „poporul ales”;
- refuză căsătoria, iar celor căsătoriți le sunt interzise relațiile dintre soți;
- afirmă că posedă pe Duhul sfânt și-l pot da tuturor prin atingere;
- membrii grupului au renunțat la prenume și se numesc între ei după denumirea apostolilor: fratele Petru, fratele Pavel, fratele Ioan et[.]
- unii influențați de encratiți și vechile secte rusești, practică mutilarea pentru a nu se căsători (cazurile de la Anina și Caransebeș);
- atât bărbații cât și femeile poartă îmbrăcăminte de culoare închisă – de preferință neagră. Bărbații poartă și bărbi, afirmând că sunt aleșii duhului și că mustața „este descoperită de Dumnezeu”.

La toate cele trei dizidențe fundamentaliste, se observă în ultima vreme participarea intensă a unor „bulibași” cu întreaga comunitate de țigani ceea ce prezintă un real pericol pentru unitatea națională specifică românilor de două milenii. [63]

În cadrul cultului penticostal se manifestă și alte curente dizidente care, pe plan local, au luat diferite denumiri, cum ar fi:

a. „Creștinii liberi” – grupare construită de Para Iosif din Sighetul Marmăției, cu aderenți în județele Maramureș, Satu-Mare, Bihor, și Bistrița-Năsăud; [64]

b. „Misiunea populară liberă” – grupare cu aderenți în orașul Cugir, județul Alba și condusă de Henric Matei. Ca specific, gruparea insistă pentru necesitatea celui de

al doilea botez pentru toți credincioșii; admit ca ființă supremă doar pe Dumnezeu și neagă rolul lui Iisus și al Duhului Sfânt (sunt antitrinitari); propagă ideea unirii tuturor credincioșilor creștini într-o singură adunare pentru a căpăta forță și trăire în disputa cu alții. Se pare că această grupare are un centru coordonator în Austria. [65]

Indiferent însă de ce denumiri ar purta, toate grupările religioase, aparținând sau rupte de cultul penticostal, manifestă unele trăsături comune și anume au tendința de a intensifica viața religioasă prin introducerea unor practici de cult religios fanatice, caracterizate prin posturi și rugăciuni îndelungate, extinderea „glosolaliei” și a prorocirilor sub pretinsa inspirație a Duhului Sfânt; toate grupările neagă dreptul de supraveghere și control al statului, acuză conducerea cultului de „trădare” a adevăratei credințe; conducătorii tuturor grupărilor dizidente cer aderenților să nu folosească mijloacele culturale ale lumii care sunt considerate de către ei satanice, indiferent de forma sub care li s-ar prezenta, să trăiască izolați, refuzând orice contact mai ales cu atei.

Scrieri fundamentale

În dorința sa de a se lega direct cu entuziasmul primei comunități creștine, penticostalismul a recunoscut autoritatea absolută a Scripturii în viața creștinilor. Biblia este în general citită într-o perspectivă fundamentală, cu un interes particular pentru pasaje constând în efuziunea Spiritului, însoțită de semne și minuni ca fenomene supranaturale ce însoțesc vestirea Evangheliei. [66]

DOCTRINĂ

Specificul doctrinei penticostale

„Popor penticostal, ascultă vocea Duhului Sfânt. Este o voce liniștită subțire, blândă, care comunică [cu duhul nostru - ne învață, ne conduce, ne corectează, ne încurajează, ne liniștește, ne propulsează, luminându-ne mințile și dându-ne putere”.

Am început expunerea despre doctrina acestui cult cu un îndemn publicat în Word Penticost Magazin, [67] pentru a-l avea drept laitmotiv la cele ce urmează, privind trăsăturile-i specifice:

- Dumnezeu Duhul Sfânt – este locțiitorul Domnului Iisus pe pământ, coborându-Se din cer, de la Tatăl, în ziua de Cincizecime.

- Îngerii – sunt fapte duhovnicești create de Dumnezeu, fără păcat și puse în slujba Sa.

- Diavolul sau Satana – sau „Lucifer al aurorei”, mândrindu-se că este căpetenia îngerilor care și-au părăsit locul, a căzut. El înșeală întreaga lume, este ucigător, ispititor, înșelător, pârător și mincinos. El a fost biruit prin jertfa Domnului Iisus Hristos și moartea Lui și a îngerilor Lui, este aruncarea în iazul cel de foc și chinuirea lor în veci (Isaia XIV, 12,14; Iuda VI; Apocalipsa XIII, 9; Evrei II, 14; Matei XXV, 41; Apocalipsa XX, 10).

- Crearea omului și căderea în păcat – omul a fost creat de Dumnezeu, bun, drept și liber. El a fost înșelat de satana și a căzut în păcat.

- Harul lui Dumnezeu – Harul este bunătatea și dragostea nemărginită a lui Dumnezeu, pe care a arătat-o prin Domnul nostru Iisus Hristos, față de cei păcătoși. Nimeni nu se poate mântui prin propriile sale fapte sau binefaceri și nici prin faptele legii Vechiului Testament, ci numai prin Harul lui Dumnezeu.

- Pocăința – este un ordin al Domnului Iisus. ea înseamnă întoarcerea la Dumnezeu de pe căile rătăcite, căința pentru viața trăită în păcat și necunoștință de Dumnezeu și rupere cu păgânitatea și cu poftele lumesti.

- Nașterea din nou – Numele acelora care sunt născuți din nou sunt scrise în Cartea vieții.

- Iertarea – este un atribut dumnezeiesc, prin care se dovedește bunătatea lui Dumnezeu față de oameni păcătoși care s-au întors la El. Pentru ca cel păcătos să poată primi iertarea, trebuie să

mărturisească, să părăsească și să roage pe

Dumnezeu să-l ierte. Odată păcatul iertat, păcătosul se simte fericit și ușurat.

- Sfințenia – înseamnă despărțirea cu totul de păcat și pus pentru Dumnezeu.

- Rugăciunea – este legătura directă a omului cu Dumnezeu; totodată, și cea mai adâncă expresie a dorinței după El. [68]

BOTEZUL

a. Botezul în apă – este poruncit de Domnul Iisus Hristos. acest botez îl oficiază pastorii pentru cei care cred. El este un simbol al morții fără de păcat și al învierii la o viață nouă. Oricine crede în Domnul Iisus, potrivit Evangheliei depline, urmează a fi botezat în apă, în numele Tatălui, al Fiului și al Duhului Sfânt.

Botezul în apă se poate primi înainte și după primirea botezului cu Duhul sfânt. El se oficiază prin scufundare în apă o singură dată, iar în cazul când prima dată nu s-a oficiat după Cuvântul lui Dumnezeu, se poate administra a doua oară.

Copiii credincioșilor se botează la etatea când pot să înțeleagă singuri că Domnul Iisus Hristos este Mântuitorul lor personal. Ei sunt admiși la casa de rugăciuni spre a fi binecuvântați.

b. Botezul Duhului Sfânt – este îmbrăcarea celor născuți din nou cu putere de sus, pentru ca ei să poată rezista ispitelor și încercărilor, pe de o parte, iar pe de altă parte, să poată mărturiși Evanghelia prin puterea lui Dumnezeu.

Botezul cu Duhul Sfânt se poate primi atât prin punerea mâinilor, cât și fără acestea, atât înainte de botezul în apă, cât și după primirea lui. [69]

CINA DOMNULUI

Este al doilea așezământ, ca formă exterioară, în Biserica lui Dumnezeu. Ea este instituită de însuși Domnul

Iisus Hristos, prin întemeierea legământului nou. Cina Domnului se compune din pâine nedospită (azimă) și rodul viței, nefermentat (vin dulce – must). Cei ce împărtășesc din această cină a domnului trebuie ca mai înainte să-și facă o amănunțită cercetare de sine, căci cel ce mănâncă și bea cu nevrednicie, mănâncă și bea pentru condamnarea sa. Ea reprezintă jertfa trupului și vărsarea sângelui Domnului Iisus Hristos, pentru păcatele noastre.

Cina Domnului se săvârșește ori de câte ori este posibil, fără deosebire de zi sau dată. După Cina Domnului urmează spălarea picioarelor unul altuia (Matei XXVI, 28; I Corinteni XI, 23 – 29; Ioan XIII, 13 – 17). [70]

- Căsătoria – este legătura dintre un bărbat și o femeie, prin care cei doi devin un trup. Ei primesc binecuvântarea Bisericii. Cuvântul lui Dumnezeu oprește legarea în căsătorie a unui credincios ca altul necredincios.

Se poate dezlega căsătoria când cealaltă parte a căzut în adulter dovedit. Recăsătoria este permisă de Cuvântul lui Dumnezeu atunci când unul din cei doi a încetat din viață. [71]

- Darurile Domnului

1. *Darurile duhului* – sunt în număr de nouă, daruri pe care El le împarte credincioșilor, după cum voiește. Darurile duhovnicești ajută propovăduirea Evangheliei depline. Nu toți credincioșii posedă astfel de daruri, însă toți credincioșii sunt îndemnați a le reuni și a umbla pe calea cea mai aleasă a dragostei;

2. *Vindecările divine* – Biblia arată că bolile sunt urmarea păcatului. Chiar dacă nu ar fi păcătuț cel bolnav, boala este o urmare a căderii primului om. Astfel, vindecarea intră, pentru cei care cred, în același plan de mântuire ca și iertarea păcatelor. De aceea, Biblia prevede că în caz de boală, credincioșii pot chema păstorii Bisericii să se roage pentru ei, ungându-i cu „untdelemn în numele Domnului”.

Credincioșii nu au dreptul să se lase consultați de

medici, în caz de boală. Ei sunt datori să se supună prevederilor sanitare din Biblie (Geneza III, 16; Deuteronom XXVIII, 15 - 62; Matei VIII, 1617; Iacov V, 14 - 15; Marcu II, 15 - 17). [72]

- Biserica lui Dumnezeu - este „adunarea celor chemați”. În înțelesul Scripturii, ea este universală și include în sânul ei toți credincioșii timpurilor trecute și prezente... Menirea Bisericii este de a vesti cuvântul lui Dumnezeu și de a ajuta pe credincioși să înfăptuiască în viața lor roada Duhului Sfânt. În sânul ei, Duhul sfânt își desfășoară lucrarea ca pe timpul apostolilor. [73]

- Slujbele duhovnicești în Biserică - Biserica a rânduit diferiți slujitori, care, măcar că se deosebesc prin serviciul pe care îl fac, aparțin alături de ceilalți credincioși, aceluiași corp spiritual. Dintre acești slujitori fac apret pastorii și diaconii. Cei aleși în aceste slujbe trebuie să aibă calități

deosebite prin care să se distingă de ceilalți membri. Înainte de a fi trimiși în lucrare, ei trebuie să fie „ordinați” prin punerea mâinilor și prin rugăciune. [74]

- Disciplina în Biserică - Fiecare membru este dator și obligat de Cuvântul lui Dumnezeu să primească tot felul de îndemnuri, mustrări și chiar punere sub disciplină, în cazul în care se abate de la morala adunării și de la învățătura sănătoasă a Evangheliei depline. Disciplina nu are alt scop decât să ridice pe cel căzut sufletește și să mențină în Biserică autoritatea morală. [75]

- Ziua de odihnă - este Duminica, ziua în care s-au adunat la rugăciune creștinii primitivi. [76]

- A doua venire a Domnului Iisus Hristos - Domnul Iisus Hristos, a înviat din morți și s-a înălțat la ceruri, va reveni din nou pe pământ, pentru a-și „răpi” Biserica și a o duce în odaia de nuntă, pregătită în ceruri.

La arătarea Domnului, morții în Hristos vor învia, apoi cei vii care vor fi rămas, vor fi răpiți toți împreună cu El, în nori, ca să întâmpine pe Domnul în văzduh.

Cu aceeași sfinți răpiți la ceruri, Domnul Iisus Hristos

va reveni din nou pe pământ, unde va întemeia împărăția Sa de 1.000 de ani, în acest timp tot pământul va fi stăpânit de o pace desăvârșită, cruzimile și războaiele vor fi înlăturate. În acest timp, Satan va fi legat. La sfârșitul domniei Domnului Iisus Hristos, de o mie de ani, Satana va fi dezlegat din închisoarea sa și va căuta din nou să înșele neamurile, căutând să smulgă împărăția din mâna Domnului, dar neizbutind va fi aruncat în iazul cel de foc. După aceasta vor învia cei morți în păcat; va începe marea judecată a lui Dumnezeu, când toate neamurile vor fi adunate să fie judecate și să-și primească fiecare om răsplata, după binele sau răul pe care l-a făcut când trăia în timp. Dreptii vor merge la viața veșnică, iar nelegiuiții la chin veșnic. După judecată, Dumnezeu va crea un cer nou și un pământ nou, în care va locui neprihănirea, va începe viața veșnică. [77]

- Autoritatea statului - este rânduită de Dumnezeu, pentru păstrarea ordinii și liniștii publice.

și pentru conducerea țării și binele poporului. „Cine se împotrivește, se împotrivește poruncii lui Dumnezeu”. Credincioșii plătesc impozitele și taxele care le cad în sarcină și satisfac stagiul militar în orice timp. Credința lor nu-i împiedică să fie în slujba statului. [78]

- Jurământul - este acceptat în fața instanțelor judecătorești și în fața instanțelor militare. Sunt cu desăvârșire interzise orice fel de jurăminte în afară de cele cerute de autorități, fiind declarate

și socotite ca jurăminte deșarte. [79]

Cele mai sus prezentate sunt înscrise și în Mărturisirea de credință a cultului pentecostal, dar ceea ce este cu adevărat specific „pocăiților” fundamentalisti este „Revelația deschisă” adică „legătura” lor directă cu duhul și legat de aceasta, vorbirea în limbi (glosolalia) și tâlcuirea celor „descoperite” în aceste momente. [80]

- Revelația deschisă: - constă de fapt în negarea activității Mântuitorului, pe de o parte, iar pe de alta, limitarea slujirii Sale. Ei consideră pe Duhul Sfânt

creatură, nu o forță, o putere sau o influență a unei persoane. „El este o ființă care posedă un corp spiritual la fel ca Dumnezeu - Tatăl”. Duhul sfânt posedă în nume personal. El nu este „Duh Sfânt” ca și când ar fi vorba de o singură parte a divinității, sau o energie oarecare a Dumnezeirii. „Duhul Sfânt posedă însușiri personale...”. El își desfășoară activitatea în vremea noastră cum făcea și cu secole în urmă. El se descoperă nu numai comunității ci și fiecărui credincios în parte. Îi învață să grăiască în limbi străine, îi învață cum să se roage.

„Spiritul” credincioșilor trebuie lăsat liber să se roage lui Dumnezeu după cum inspiră Duhul Sfânt. Ca persoană Duhul Sfânt îndeplinește următoarele funcții:

- Învață (Luca XII, 12; Ioan XIV, 26);
- Vorbește (Matei X, 20; Marcu XIII, 11);
- Mijlocește pentru credincioși (Romani VIII, 26 - 27);

— Inspiră (II Petru I, 21);

— Convinge de păcat (Ioan XVI, 7 - 8). Duhul Sfânt mai prezintă o triplă importanță:

a.” El este o parte din revelația divină, care a transmis Biblia în calitate de autor al ei”;

b.El este în perioada actuală cel care face legătura între cer și pământ;

c.El este cel care administrează problemele Bisericii pe care o pregătește spre a o înfățișa înaintea lui Iisus Hristos la a doua venire”. [81]

Astfel grupurile pentecostale având permanent pe Duhul sfânt cu ei, „retrăiesc” clipe binecuvântate, ca primii creștini în „odaia cea de sus” (Fapte I, 3). Simbolurile Duhului Sfânt sunt cuprinse în paginile Bibliei. F.E. Marsh grupează simbolurile comparându-le cu:

1.Natura neînsuflețită: aer, apă, pământ, ulei, vin, sare, arună, sigiliu;

2.Natura animală: porumbel;

3.Viața noastră și însușiri umane: Degetul lui Dumnezeu, pastorul, numărul șapte, avocat, voce,

frumusețe, nevinovăție, răbdare, sinceritate;

Duhul Sfânt este socotit de fundamentalisti secretul tuturor binecuvântărilor:

1. Respirația: vântul, secretul vitalității - viața;
2. Roua: apa, ploaia, secretul satisfacției - setea; frumusețea, flori, fertilitate, recolte;
3. Uleiul: secretul bucuriei - fericire;
4. Focul: secretul luminii - cunoștința, căldura - dragostea, puterea - cucerirea.

Duhul Sfânt face ca din inima credincioșilor să curgă adevărate râuri de apă vie (Ioan, VII, 38). Adepții „pocăiți” despart conlucrarea Sfintei Treimi, izolează pe Sfântul Duh de calitatea de „mângâietor”.

Față de aceasta, învățătura ortodoxă a fost clară întotdeauna: prin Iisus Hristos s-a încheiat descoperirea directă a lui Dumnezeu. „Revelația supranaturală - peste înțelegerea noastră - s-a încheiat prin întruparea Fiului lui Dumnezeu, iar Revelația naturală tot prin El, fiind noul Adam, om desăvârșit - fără păcat - și Dumnezeu adevărat.

[82]

DARUL FELURITELOR LIMBI

Penticostalii afirmă următoarele:

- Vorbirea omenească este o emanație a spiritului omenesc, graiul omenesc se deosebește de toate manifestările celorlalte veșuitoare. Structura ordonată a limbajului a făcut posibilă întocmirea unor studii gramaticale care au descoperit legi precise ce stau la baza fiecărei limbi. Graiul izvorăște din adâncul ființei omului. Tot în acest spirit așează Duhul Sfânt darul feluritelor limbi, ca semn inițial al botezului cu Duhul Sfânt.

Prin „darul” feluritelor limbi, se înțelege, vorbirea supranaturală prin care adeptul pocăit „înzestrat” cu acest dar, vorbește într-o limbă pe care niciodată nu a învățat-o; ea este o vorbire a Duhului Sfânt. El simte prezența puterii

lui Dumnezeu, ca efectul unui curent electric, însoțit însă de o bucurie dulce care îi inundă întreaga ființă. Această stare de înălțare sufletească provoacă în viața credinciosului schimbări morale profunde.

Darul vorbirii în diferite limbi se manifestă prin intermediul duhului nostru, care întrebuințează organele vocale ca exprimare. Exprimarea se poate face fie într-o limbă omenească, cunoscută de cineva dintre ascultători, fie necunoscută. Ea poate fi și o limbă necunoscută pe pământ (o limbă moartă, care nu se mai vorbește); mai poate fi și o limbă „îngerească”:

1. Este un semn personal al botezului cu Duhul Sfânt și o dovadă a primirii lui;

2. Îi oferă posibilitatea de a se ruga, de a lăuda pe Dumnezeu, „cu Duhul”, realizând rugăciuni la cel mai înalt grad de părtășie cu Dumnezeu;

3. Se zidește pe sine printr-o proaspătă întâlnire cu Domnul;

4. Este un semn pentru alții, fiind însoțit de tălmăcirea sub ungerea Duhului. [83]

3. Darul tălmăcirii limbilor – tălmăcitorul rostește la început primele cuvinte ale interpretării; pe măsură ce va vorbi va primi și restul tălmăcirii. Deci, tălmăcește nu ceea ce gândește el sau presupune că ar trebui spus, ci ceea ce primește de la Domnul prin darul tălmăcirii.

Realitatea și înțelegerea glosolaliei. A existat în primele veacuri și se transmite și astăzi, dar numai prin darurile Sfântului Duh prin Sfintele Taine și îndeosebi prin Taina Mirungerii.

Limbile „grăite” de posedăți nu sunt altceva decât niște bolboroseli ce produc ilaritate, milă și compătimire și multe altele. [84]

Practica religioasă

Cea mai mare libertate domnește în organizarea reuniunilor penticostale. Cina Domnului și Botezul (în general prin scufundare și fiind rezervat doar adulților) fiind pur simbolice, citirea Bibliei

și rugăciunea (înțelegându-se și „rugăciune în limbi”)

ocupă locul primordial și abundă deseori în manifestări extatice. Comunitățile penticostale mai vechi au adaptat un embrion de liturghie. [85]

Mijloace de propagare și difuzare a cultului

Pe lângă numeroasele cărți specifice cultului venite din Vest și difuzate prin intermediul bibliotecilor creștine „Emanuel” deschise în mai toate orașele mari, la noi cultul penticostal pe lângă vechile apariții și aici amintim:

- revista lunară „Buletinul Cultului Penticostal” – care apare neîntrerupt din anul 1953 sub conducerea unui comitet;
- numeroase cărți de cult:
  - „Harfa Bisericii lui Dumnezeu”, ajunsă la a 9-a ediție, București 1992;
  - „Îndrumătorul pastorului”, București 1976;
  - „Biserica lui Dumnezeu cea Apostolică”, București 1980;
  - „Zidind pe temelii trainice” București 1993.
- mărturii de doctrină penticostală:
  - „Pneumatologia”, București 1976, au apărut și nenumărate traduceri după autori penticostali străini;
  - „Hristos și Biserica Sa”, de Hamilton Smith;
  - „Duhul este o Persoană Divină”, de H.L. Heijkoop, et[.]

În afară de acestea menționăm nenumărate cărți de cântări religioase și reviste pentru tineretul penticostal și nu numai:

- „Flacăra Rusaliilor”, Arad (Sebiș) 1990, et[.] [86]

Critica din punct de vedere ortodox a practicilor și doctrinei penticostale

După cum am văzut mai sus, din punct de vedere dogmatic, penticostalii nu se deosebesc de celelalte erezii protestante. Se deosebesc numai prin aceea că, precum susțin ei, primesc un botez deosebit al Duhului Sfânt, între care acela al grăirii în limbi, cum am arătat. Dar toate celelalte secte evanghelice îi socotesc eretici.

Vom încerca în cele ce urmează să dăm la iveală rătăcirile penticostalilor în raport cu adevărul ortodox în scopul întăririi celor care, poate din neștiință, sunt primejduiți să cadă în cursele acestei erezii.

- Ce cred penticostalii despre darurile Duhului Sfânt?

Ei susțin că există două botezuri: botezul cu apă și botezul cu Duhul Sfânt. Cred și învață că nu toți creștinii au Duhul Sfânt chiar dacă au fost botezați cu apă. Se vede aceasta din faptul că cine a primit Duh Sfânt a primit și daruri speciale, între care, îndeosebi, darul grăirii în limbi.

[87]

- Ce ne învață Sfânta Scriptură?

Există un singur botez „în apă și în Duh”.

Domnul Hristos. Vorbind Domnul lui Nicodim despre nașterea de sus a omului, zice: „Amin, amin zic ție; dacă cineva nu se naște din apă și din Duh, nu poate intra în împărăția lui Dumnezeu” (Ioan III, 5). Și arătând ceea ce urmează din aceasta, adaugă: „Cel născut din trup trup este și cel născut din Duh duh este” (Ioan III, 6). Aici, Domnul învață pe Nicodim că omul, de la început, când se botează, primește pe Duhul Sfânt. Nu există două botezuri deosebite: unul cu apă și unul cu Duhul Sfânt.

Sf. Apostol Pavel, scriind către Corinteni, zice: „Pentru că într-un Duh ne-am botezat noi toți, ca să fim un singur trup, fie iudei, fie elini, fie robi, fie liberi și toți la un Duh ne-am adăpat” (I Cor. XII, 13).

Aici Ap. Pavel accentuează că toți Corintenii erau botezați cu apă și cu Duh.

- Tot omul care crede drept are Duhul înfierii

Apostolul Pavel susține că omul nu poate primi înfierea fără Duhul Sfânt: „Pentru că n-ați primit iarăși un duh al robiei, spre temere, ci ați primit Duhul înfierii, prin care strigăm: Avva! Părinte!”. „Și, pentru că sunteți fiii, a trimis Dumnezeu pe Duhul Fiului Său în inimile voastre, care strigă: Avva, Părinte!” (Gal. IV, 6)

Apostolul Pavel scrie că tot credinciosul are pe Duhul

Sfânt: „Numai aceasta voiesc să aflu de la voi: Din faptele Legii ați primit voi Duhul său din ascultarea credinței?” (Gal. III, 14). „Ca prin Hristos Iisus să vină la neamuri binecuvântarea lui Avraam, ca să primim prin credință făgăduința Duhului” (Gal. III, 15).

„Că Dumnezeu nu ne-a dat duhul temerii, ci al puterii și al dragostei și al înțelepciunii” (II Tim.

I, 7).

„Comoara cea bună ce ți s-a încredințat, păzește-o cu ajutorul Duhului Sfânt, care sălășluiește

Întru noi” (II Tit. I, 14).

„El ne-a mântuit, nu din faptele cele întru dreptate, săvârșite de noi, ci după a Lui îndurare, prin baia nașterii celei de a doua și prin învoirea Duhului Sfânt, pe care L-a vărsat peste noi din belșug, prin Iisus Hristos Mântuitorul nostru”. (Tit. III, 5 - 6).

- Cine nu are Duhul Sfânt nu aparține lui Hristos

Cuvântul lui Dumnezeu arată hotărât că cine nu are pe Duhul Sfânt nu aparține lui Hristos.

Sfântul Apostol Pavel: „Dar voi nu sunteți în carne, ci în Duh, dacă Duhul lui Dumnezeu locuiește în noi. Iar dacă cineva nu are Duhul lui Hristos, acela nu este al Lui”. (Rom. VIII, 9).

Sfântul Apostol Ioan: „Cel ce păzește poruncile Lui. rămâne în Dumnezeu și Dumnezeu în el;

și prin aceasta cunoaștem că El rămâne în noi, din Duhul pe care ni L-a dat”. (I Ioan III, 24). [88]

- Ce mărturii aduc penticostalii?

1. Pe creștinii din Samaria

Ei aduc ca temei un fapt care s-a petrecut în Samaria. Diaconul Filip coboară în Samaria și propovăduiește cuvântul lui Dumnezeu. Mulți samarieni cred și se botează. Faptul acesta îl cunoaște Biserica Ierusalimului și trimite pe Apostolii Petru și Ioan, care, după ce au coborât acolo, s-au rugat.

și toți credincioșii, care fuseseră botezați în numele lui Iisus, au primit îndată Duhul Sfânt.

Acest fapt îl invocă penticostalii pentru ca să ne spună că unul este botezul cu apă și altul cu Duhul Sfânt. Dar să vedem cum relatează acest fapt cartea Faptele Apostolilor.

„Iar apostolii din Ierusalim, auzind că Samaria a primit cuvântul lui Dumnezeu, au trimis la ei pe Petru și pe Ioan; care, coborând, s-au rugat pentru ei, ca să primească Duhul Sfânt. Căci nu se pogorâse încă peste niciunul din ei, ci erau numai botezați în numele Domnului Iisus” (Fapte VIII, 14 - 16). [89]

2. Pe creștinii din Efes

Un alt temei pe care-l invocă penticostalii este faptul petrecut în Efes. Aici, mulți dintre efeseni fuseseră botezați, dar nu primiseră Duhul Sfânt. Faptul acesta s-a petrecut cu Apollo în Efes.

„Și pe când Apolo era în Corint, Pavel, după ce a străbătut părțile de sus, a venit la Efes. Și găsim câțiva ucenici, a zis către ei: Oare ați primit Duhul Sfânt când ați crezut? Iar ei au zis către el: dar nici n-au auzit că este Duh Sfânt. Și el ia întrebare: Dar în ce v-ați botezat? Ei au răspuns: În botezul lui Ioan. Iar Pavel a zis: Ioan a botezat cu botezul pocăinței, spunând poporului să creadă în

cel ce avea să vină după el, adică în Iisus Hristos. Și auzind ei, s-au botezat în numele Domnului Iisus.

Și punându-și Pavel mâinile peste ei, Duhul Sfânt a venit peste ei și vorbeau în limbi și prorocau” (Fapte. Ap. XIX, 1 - 6).

De aici și argumentul susținut de penticostali prin care vor să arate că unul este botezul cu apă și altul botezul cu Duhul Sfânt.

Acest fapt însă se întoarce împotriva lor, deoarece acești efeseni pe care îi întâlnise Apostolul Pavel nu erau nici botezați. Botezul pe care îl primiseră nu era cel creștinesc, ci era doar botezul lui Ioan. Numai după ce au fost botezați în numele lui Iisus, îndată ei au primit Duhul

Sfânt. [90]

- Penticostalii susțin darul vorbirii în limbi

La începutul lucrării am arătat cum se prezenta vorbirea în limbi în Biserica primară. În cuvântul lui Dumnezeu avem trei arătări publice:

— Prima manifestare a fost la ucenici în ziua cincizecimii iudeilor, consemnată în Faptele Apostolilor II, 1 - 4

— A doua manifestare în comunitatea creștină din Samaria prin intermediul apostolilor Petru și Ioan arătată în Fapte, VIII, 14 - 17.

— A treia manifestare în publică a Cincizecimii a fost atunci când Apostolul Petru a fost chemat de către pretorul roman Corneliu ca să vorbească. În timp ce Petru vorbea către păgâni, fără ca aceștia să fie botezați, fără să-și fi pus mâna pe ei, li s-a dat darul grăirii în limbi. (Faptele Apostolilor, X, 44 - 46)

Dar ce vor să arate toate aceste manifestări publice ale Duhului Sfânt? Iudeii socoteau că atât Mesia, cât și plinirea Duhului Sfânt aparțin exclusiv numai lor: „Iar credincioșii tăiați împrejur care veniseră cu Petru, au rămas uimiți, pentru că Darul Duhului Sfânt s-a vărsa și peste neamuri”. (Fapte. Apost. X, 45)

Domnul Hristos a venit arătând prin aceste lucrări că mântuirea nu este un privilegiu al iudeilor. „Oare Dumnezeu este numai al iudeilor? Nu și al păgânilor? Da, și al păgânilor”. (Rom. III, 2 a), zice Apostolul Pavel. Vine Dumnezeu și îmbrățișează toată lumea, toate popoarele. aceasta se vede din revărsarea publică a Duhului Sfânt peste cele trei popoare reprezentative: iudeii, samarienii și păgânii. Altădată, Apostolul Petru, în ziua Cincizecimii a zis către mulțimea iudeilor: „Căci vouă vă

este dată făgăduința și copiilor voștri și tuturor celor de departe pe oricăți îi va chema Domnul Dumnezeul nostru”. (Fapte. Apost. II, 39) [91]

- Punctul de vedere ortodox

După aceste considerente penticostalii susțin că

dovada Duhului Sfânt este grăirea în limbi. Nicăieri în Noul Testament nu se spune că toți credincioșii vorbeau în limbi. Dimpotrivă, avem mărturii că nu toți primeau darul grăirii în limbi. Scrie Sfântul Apostol Pavel: „Oare toți vorbesc în limbi?” (I Cor. XII, 30).

Când au crezut cei trei în ziua Cincizecimii, nu se spune că au primit darul grăirii în limbi (Fapte. Apost. II, 38). De asemenea, mai târziu, când au crezut un număr de credincioși, nu se spune că au primit darul grăirii în limbi. (Fapte. Apost. IV, 4). La fel se întâmplă și cu Lidia și cu temnicherul din Filipi (Fapte. Apost. IV, 4).

Mai târziu, Pavel scrie despre Crispus, mai marele sinagogii: „Dar Crispus, mai marele sinagogii, a crezut în Domnul împreună cu toată casa; și mulți dintre corinteni, auzind, credeau și se botezau” (Fapt. Ap. XVIII, 8). Nici aici nu se spune că toți aceștia au primit darul grăirii în limbi.

Penticostalii vorbesc în limbi în toate adunările pe care le fac. Apostolul Pavel spune că darul grăirii este dat ca semn pentru necredincioși și nu pentru credincioși. El scrie: „Fraților, nu fiți copii la minte. Fiți copii când e vorba de răutate. La minte însă fiți desăvârșiți”. În Lege este scris: „Voi grăi acestui popor în alte limbi și prin buzele altora și nici așa nu vor asculta de mine”, zice Domnul. „Așa că vorbirea în limbi este semn nu pentru cei credincioși ci pentru cei necredincioși” (I Cor. XIV, 20, 22).
[92]

Grăirea în limbi, precum și orice alt dar al Duhului Sfânt nu trebuie să fie folosit fără rost și pentru îngâmfare. De aceea scrie Sfântul Apostol Pavel: „Mulțumesc Dumnezeuului meu că vorbesc în limbi mai mult decât voi toți; dar, în Biserică, vreau să grăiesc cinci cuvinte cu mintea mea, ca să învăț și pe alții, decât zece mii de cuvinte într-o limbă străină” (I Cor. XIV, 18 - 19). „Deci dacă s-ar aduna Biserica toată laolaltă și toți ar vorbi în limbi nu vor zice oare că sunteți nebuni?” (I Cor. XIV, 23).
[93]

Sfântul Pavel, în șirul darurilor Sfântului Duh, pune grăirea în limbi în locul cel din urmă. „Și fiecăruia se dă

prin Duhul Sfânt cuvânt de înțelepciune, iar altuia, după același Duh credință, iar

altuia darul vindecării intru același Duh; unuia faceri de minuni, iar altuia prorocie; unuia deosebirea duhurilor, iar altuia felurite limbi și altuia tălmăcirea limbilor” (I Cor. XII, 7 - 11). „Și pe unii i-a pus Dumnezeu în Biserică; întâii apostoli, al doilea proroci, al treilea învățători; apoi pe cei ce au darul de a face minuni; apoi darurile vindecărilor, ajutorările, cârmuirile, felurile limbilor: „ (I Cor. XII, 28).

După cum se vede în aceste două locuri, Sfântul Apostol așează grăirea în limbi la sfârșitul tuturor darurilor. [94]

- Răstălmăcirile penticostalilor

Acești rătăciți străduindu-se să arate că vorbirea în limbi este primul dar pe care Duhul

Sfânt

l-a dat în Biserică și pe care ei îl continua acum, răstălmăcesc multe locuri în Sfânta Scriptură și anume:

— Aduc mărturie prorocirea lui Ioil:

„Iar în zilele din urmă, zice Domnul, voi tuturor a din Duhul Meu peste tot trupul și fii voștri și ficele voastre vor proroci și cei mai tineri ai voștri vor vedea vedenii și bătrânii voștri visuri vor visa. Încă și peste slugile Mele și peste slujnicele Mele voi turna în zilele acelea din Duhul Meu și vor proroci”. (Fapte Apost. II, 17 - 18).

Prorocirea de față o menționează penticostalii pentru a îndreptați harismele și vorbirea în limbi. Dar aici trebuie să avem în vedere un amănunt. Prorocirea lui Ioil vorbște despre zilele cele din urmă. Trebuie să nu se scape din vedere că atunci când prorocii Vechiului Testament vorbeau despre zilele cele din urmă, vorbeau cel mai adesea despre zilele venirii lui Mesia. Multe locuri din Vechiul Testament, care vorbesc despre zilele din urmă se referă la prima venire a Domnului. (Gen. 49,1; Isaia II, 2; Daniil II, 28; și multe altele).

Profeția lui Iosif pe care o invocă penticostalii conține

două prorocii:

— Una despre revărsarea Duhului Sfânt, care a avut loc în ziua Cincizecimii, și alta care se referă la faptele ce se vor întâmpla la a doua venire a Domnului.

Prorocia, în continuare, zice: „Soarele se va schimba în întuneric și luna în sânge, înainte de a veni ziua Domnului cea mare și strălucită” (Fapt. Ap. II, 20).

Prima parte a prorociei lui Ioil s-a împlinit în ziua Cincizecimii. Mulțimilor – care, în ziua Cincizecimii, se îndoiu de cele ce vedeau că se întâmplă – Apostolul Petru le răspunde:

„Aceștia nu sunt beți, cum ni se pare nouă, căci este al treilea ceas din zi”. Ci aceasta este cea ce s-a spus prin prorocul Ioil: „Și în zilele cele din urmă, zice Domnul, voi turna din Duhul meu...” (Fapt. Ap. II, 15 – 16).

Apostolul Pavel explică mulțimii că ceea ce se întâmplă a fost prorocit de prorocul Ioil și că se împlinește în acele zile. Dar când o prorocie s-a împlinit nu se mai repetă [95]. Vom aduce în sprijinul acestei afirmații, câteva prorocii care s-au împlinit și nu mai este cazul să se împlinească în viitor.

1. Cea despre nașterea Domnului din Fecioară

„Iată, Fecioara va avea în pântece și va naște Fiu și se va chema numele lui Emanoil”. (Mat. I, 23). Aceasta după cum știm s-a împlinit.

2. Patria lui Mesia

„Și tu Betleeme, pământul lui Iuda, nu ești nicidecum cel mai mic între căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieși Conducătorul, care va paște pe poporul Meu Israil”. (Mat. II, 6). Și această prorocie s-a împlinit și nu se va mai repeta în viitor.

3. Omorârea pruncilor în Betleem

„Glas în Roma s-a auzit, plângere și tânguire multă: Rahila își plânge copii și nu voiește să se mângâie, pentru că nu sunt”. (Mat. II, 18). S-a împlinit și aceasta, nu se va mai repeta.

4. Ioan înaintemergătorul

„El este acela despre care a zis prorocul Isaia: Glasul celui ce strigă în pustie: pregătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Lui”. (Mat. III, 3).

5. Intrarea Domnului în Ierusalim

„Spuneți fiicei Sionului: Iată Împăratul tău vine la tine blând și șezând pe o asină, pe mânz, fiul celei de sub jug”. (Mat. XXI, 5).

Toate aceste prorociri s-au împlinit exact în zilele lui Mesia și nu se mai pot repeta în viitor. Exact așa și cu prorocirea lui Ioil care se referă la vărsarea Duhului Sfânt în ziua Cincizecimii; ea s-a împlinit, precum am văzut, în zilele Sfinților Apostoli.

Fără dreptate deci, penticostalii invocă această prorocie, pentru a susține vorbirea în limbi. Un alt text pe care-l răstălmăcesc penticostalii se află la Sfântul Evanghelist Marcu.

„Iar celor care vor crede, le vor urma aceste semne: în numele Meu draci vor izgoni, în limbi noi vor grăi, șerpi vor lua în mâini și chiar de vor bea ceva dătător de moarte, nu-i va vătăma, peste bolnavi își vor pune mâinile și se vor face sănătoși”. (Mc. XVI, 17 - 18).

Aici, Domnul vorbește despre semnele pe care le vor face credincioșii, între care pomenește și de vorbirea în limbi. Enumeră cinci semne. De ce dar penticostalii se opresc numai la semnul grăirii în limbi și nu și la celelalte? Poate susțin că fac minuni și izgonesc draci! Toate acestea însă sunt îndoielnice, pentru că la o adunare a penticostalilor s-a întâmplat un lucru foarte tragic. În timpul adunării, s-a ridicat un proroc harismatic și a zis: „Acestea zice Domnul: Pe sora noastră care suferă de cancer o vindecă Domnul”. Și îndată cei de față au strigat: „Aliluia, Aliluia, slavă Domnului!” Rezultatul? A doua zi sora a murit. [96]

Dacă într-adevăr au darurile pe care le pomenește Domnul, în lume, în mijlocul societății se află sute de îndrăciți, mulți orbi, mulți paralitici. Să meargă să-i vindece în public, măcar unul dintre aceștia, cum au făcut

Apostolii. Au ocazia să adeverească ceea ce susțin. Să meargă la Sfântul Serafim, la Sfântul Antonie și să-i vadă cum scot ei pe draci. De ce, din toate aceste daruri, s-au oprit numai la grăirea în limbi și numai despre aceasta vorbesc?

De aici înțelegem că, în tema grăirii în limbi, se ascunde o înșelăciune, pe care noi o vom arăta. Un alt loc pe care îl răstălmăcesc penticostalii este la Sfântul Apostol Pavel: „Nimeni nu poate să zică: Domn este Iisus decât în Duhul sfânt”. (I Cor. XII, 3). Ei susțin că, de vreme ce cheamă numele Domnului potrivit cu cuvântul Apostolului, și numai acest lucru arată că au pe Duhul Sfânt.

Aici, Apostolul Pavel nu înțelege numai simpla chemare a numelui Domnului, ci recunoașterea că Hristos este Domn și Dumnezeu. Dar acest lucru se face prin descoperirea Duhului Sfânt.

Numele Domnului, așa simplu, poate fi chemat de oricine. Domnul adeverește că și oamenii păcătoși și necredincioși vor folosi numele lui, ca să înșele pe alții. „De ce îmi ziceți Doamne, Doamne și nu faceți ceea ce ziceți?” (Luca VI, 46). „Doamne, Doamne, deschide-ne nouă! Și El, răspunzând, vă va zice vouă: Nu vă știu de unde sunteți”. (Luca XIII, 25).

De altfel, și astăzi, mulți eretici cheamă numele lui Dumnezeu. Aceasta, desigur, nu înseamnă că au Duhul Sfânt. Așa este cazul și cu penticostalii. [97]

- Ce limbi vorbesc penticostalii

Ceea ce ei numesc limbi nu sunt decât niște cuvinte străine, fără legătură și înțeles, nu alcătuiesc o vorbire precisă. Dar oare în felul acesta vorbeau Apostolii în zilele Cincizecimii? Ce ne spune cartea Faptele Apostolilor? „Și iscându-se vuietul acela, s-a adunat mulțimea și s-a tulburat, căci fiecare îi auzea pe ei vorbind în limba sa”. (Fapte. Apost. II, 6). Aici, ni se spune că fiecare auzea pe Apostoli vorbind în limba sa măririle lui Dumnezeu. Și adaugă: „Și erau uimiți toți și se minunau zicând: iată, nu sunt aceștia care vorbesc toți galileeni? Și cum auzim noi

fiecare limba noastră în care ne-am născut?” (Fapte. Apost. II, 7 - 8)

Toți se minunează și adevăresc că fiecare îi aude pe Apostoli vorbind în limba sa maternă. Să nu uităm că în acea zi erau adunați la Ierusalim evrei din toată lumea și că cei mai mulți nu cunoșteau limba ebraică și vorbeau limba poporului în care se născuseră și unde trăiau. Dacă toți ar fi vorbit limba evreiască nu era motiv ca Apostolii să vorbească în limbi străine. Exista deci o pricină temeinică pentru ca Duhul Sfânt să dea darul grăirii în limbi.

Dar la penticostali se întâmplă acest lucru ciudat. Vorbesc în limbi nu la alte limbi și la alte neamuri ci la cei ce vorbesc aceeași limbă. Și atunci se pune întrebarea: De ce aceste fraze zadarnice și neînțelese, pe care nu le înțelege nimeni din cei ce le aud?! Nu cumva scopul este impresionarea și înșelarea auditoriului?

Și mai important este faptul că atunci când dascălii lor harismatici, cum îi numesc ei, suedezi și americani, îi vizitează și vorbesc în adunările lor, este nevoie de tălmăcire. Și niciunul dintre ei nu a vorbit românește, chiar dacă era harismatic și avea darul grăirii în limbi. Ia să ne închipuim că Apostolii vorbeau cu tălmaci în ziua Cincizecimii! Ar fi fost curată înșelătorie.

De asemenea, pe misionarii pe care îi trimit penticostalii în țări străine, îi învață mai întâi în

școli ca să vorbească limba poporului la care sunt trimiși. Cei care merg la adunările penticostalilor, constată că limbile pe care ei le vorbesc sunt fără legătură, fără înțeles și seamănă mai degrabă cu limbile babilonice decât cu limbile cincizecimii, deoarece sunt alcătuite din fraze din diferite limbi, fără sens și nu spun nimic pe înțeles. Creează mai degrabă emoție decât unitate. [98]

- Vorbirea în limbi nu este îngăduită femeilor

Un fapt care se observă în adunările lor este că femeile au întâietate la grăirea în limbi. Dar cuvântul lui Dumnezeu este mai mult decât categoric în această privință. Apostolul Pavel scrie:

„Ca în toate Bisericile Sfinților, femeile voastre să tacă în Biserică, căci lor nu le este îngăduit să vorbească ci să se supună, precum zice și Legea”. (I Cor. XIV, 34); „căci este rușinos ca femeile să vorbească în Biserică”. (I Cor. XIV, 35).

Și în timp ce în adunările penticostalilor femeile au capul acoperit (broboadă), gura și limba lor nu se supun cuvântului lui Dumnezeu. Acoperământul capului este semn de supunere și de tăcere, și nu de neorânduială în Biserică. [99]

- Cum se explică faptul grăirii în limbi astăzi

Cum s-ar explica faptul grăirii în limbi în vremea noastră? E vorba de o nouă Cincizecime sau de un nou Babel?

Vorbirea în limbi se vede nu numai în adunările penticostalilor, ci și la alte grupări, la mahomedani, la indieni, spiritiști, mormoni, vizionari care aparțin de diverse religii și învățături. Cum e posibil ca toate acestea să fie atribuite Duhului Sfânt, când aceștia care vorbesc în limbi aparțin unor religii străine sau potrivnice adevărului și învățăturilor credinței?

Să nu uităm că diavolul este cel mai mare înșelător. Se preface în apostol, proroc și slujitor al lui Dumnezeu (II Cor. XI, 14). Se poate preface încă și în înger luminos. De fapt el este primul care a folosit grăirea în limbi când a vorbit primilor oameni prin mijlocirea șarpelui. De aceea Sfântul Apostol Ioan poruncește: „Iubiților nu credeți oricărui duh, ci cercetați duhurile dacă sunt de la Dumnezeu!” (I În IV, 1)

De aici rezultă concluzia că nu Duhul Sfânt este Cel care vorbește la toți aceștia, ci un alt oarecare duh, care urmărește să înșele pe oameni, precum zice Sfântul Pavel: „... luând aminte la duhurile cele înșelătoare și la învățăturile dracilor”. (I Tim. IV, 1).

Dacă penticostalii ar avea darul grăirii în limbi precum îl aveau Apostolii în ziua Cincizecimii, ar trebui ca lumea întreagă să fie uimită de acest fapt, așa cum s-a întâmplat în zilele Apostolilor. Dimpotrivă, realitatea este

alta, așa-zisa biserică a penticostalilor nu este una, ci mai multe și diferite.

cu multe deosebiri, care se acuză și se judecă reciproc, fiecare zicând că ea este cea adevărată și că celelalte sunt mincinoase. [100]

Penticostalii nici nu sunt biserică, ci o adunare, pentru că Biserica este una, pe când penticostalii sunt mai multe și fiecare dintre ele își revendică titlul de biserică adevărată.

Domnul și Sfânta Scriptură recunosc ca adevărată Biserică, Biserica Ortodoxă, Biserica Părinților care pornește de la Sfinții Apostoli, se continuă cu Părinții Apostoli și se întărește pe milioanele de martiri și de sfinți, care au udat cu sângele lor arborele credinței.

Dacă biserica penticostalilor își are începutul în ziua Cincizecimii, să ne arate un martir de-al lor. Dar nu există niciunul, de vreme ce istoria lor nu trece de o sută de ani.

• Alte rătăcirii ale penticostalilor

Penticostalii, ca și alte secte, resping Sfânta Tradiție, Sfintele Taine și însăși Taina Sfintei Euharistii. Nu cinstesc pe Maica Domnului și pe Sfinții Bisericii și mai ales sunt lipsiți de succesiunea apostolică. Prin toate acestea ei se află în rândul ereticilor și sunt despărțiți de Biserică.

În continuare vom cerceta pe rând toate cele mai sus prezentate.

1. Sfânta Tradiție

Izvoarele adevărului dumnezeiesc sunt două: Sfânta Tradiție și Sfânta Scriptură. Penticostalii și evangheliștii neagă Sfânta Tradiție.

Ce ne spune Sfânta Scriptură: „Stați neclintiți și țineți predaniile pe care le-ați învățat, fie prin cuvânt, fie prin epistola noastră”. (II Ter. II, 15).

Evanghelia, mai întâi a fost propăvăduită verbal, ca tradiție și apoi în scris. Tradiția premerge cuvântului scris. „Vă aduc aminte, fraților, Evanghelia pe care v-am binevestit-o, pe care ați primit-o și întru care stați”. (I Cor. XV, 1).

Despre care Evanghelie vorbesc Pavel, de vreme ce cunoaștem din istoria Bisericii, că până în vremea aceea nu fusese scrisă încă Evanghelia? Și totuși Sfântul Pavel zice că o predicase Corintenilor

și aceștia o primiseră. Se vede că mai întâi fusese predania pe care o resping penticostalii.

Fără de Tradiție nu se explică Noul Testament. Dovadă sunt ramurile penticostalilor, care cu vremea se înmulțesc ca ciupercile după ploaie. Și aceasta pentru că fiecare tâlcuiește Sfânta Scriptură singur fără Tradiție.

Fără de Tradiție, cine ne garantează că Noul Testament are 27 și nu 25 sau 30 de cărți? Deoarece știm din istoria Bisericii, împreună cu scrierile inspirate de Sfântul Duh ca adevărate și scrieri false, precum evanghelia lui Nicodim, apocalipsa Apostolului Pavel, evanghelia lui Toma și multe altele. Cine a scris Evanghelia după Matei și Evanghelia după Marcu, de vreme ce în cuprinsul lor nu se vorbește despre scriitorul lor?

Autenticitatea Scripturii noastre o adevărește tradiția pe care o ține Biserica Ortodoxă. Apoi cine ne încredințează cum se săvârșesc Sfintele Taine ale Bisericii: Botezul, Mirungerea, Sfânta Împărtășanie, Nunta, Maslul? Pe toate le cunoaștem din tradiția Bisericii. Vedem deci că tradiția este necesară deoarece ea este inelul care leagă Biserica de-a lungul veacurilor, ca să nu se abată de la mersul ei din început. [101]

2. Sfintele Taine

Penticostalii ca și toți evangheliștii, resping Sfintele Taine ale Bisericii. Nu ne vom ocupa de toate Tainele ci numai de primele trei. [102]

a) Sfânta Taină a Botezului

Ei acuză Biserica Ortodoxă că săvârșește Botezul pruncilor. Susțin că Domnul, în porunca pentru botez a zis: „Cine crede și se va boteza, se va mântui”. (Marcu XVII, 16) Deci, pruncul cum poate fi botezat, de vreme ce nu poate crede? De asemenea, spun: „Mergând, învățați toate

neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh". (Mat. XXVIII, 19).

Este adevărat că porunca aceasta pe care Domnul o dă ucenicilor vorbește despre oameni în vârstă; dar să nu uităm că Domnul vorbește despre păgâni, care trebuiau mai întâi să creadă și apoi să se boteze. Dar dim moment ce părinții cred în Domnul și sunt botezați, ce îi împiedică să boteze și pe copiii lor?

La fel s-a întâmplat și cu tăierea împrejur. Atunci când s-a dat prima dată lui Avraam, s-au tăiat împrejur mai întâi cei mai în vârstă, de la Avraam și până la cel din urmă slujitor din casa lui Avraam. Mai târziu însă tăierea împrejur se făcea numai în ziua a opta de la naștere.

Se pune întrebarea: Cine dintre iudei întreba pe copilul său dacă vrea să facă parte din poporul lui Dumnezeu, pentru ca să fie tăiat împrejur? Desigur, nimeni. Îndată ce ajungeau în ziua a opta, îl

tăiau împrejur. Așa se întâmplă și acum. Din moment ce părinții sunt creștini, pot boteza copilul lor. Dar să vedem ce ne spune și Sfânta Scriptură:

Domnul, vorbind cu Nicodim, îi spune următoarele: „Amin, Amin zic ție, de nu se va naște omul din apă și din Duh nu poate intra întru Împărăția lui Dumnezeu". (Ioan III, 5).

Aici, Domnul ne spune că, dacă cineva nu este botezat, nu poate intra în Împărăția lui Dumnezeu. Cum este cu puțință de a lipsi pe un copil de botez, când este în primejdie să piardă Împărăția lui Dumnezeu, fără de aceasta?

Știm că Sfântul Apostol Petru, în ziua Cincizecimii, după ce a îndemnat mulțimile la pocăință

și la botez, le-a zis: „Vouă vă este dată făgăduința și copiilor voștri". (Fapte. Apost. II, 39).

El vorbește limpede în ziua aceea mulțimilor că făgăduința Duhului Sfânt este pentru voi și copiii voștri. Însă cum vor primi copii această făgăduință a Duhului Sfânt fără ca mai întâi să fie botezați?

Cuvântul lui Dumnezeu ne face cunoscut că s-au botezat și familii întregi, în care se aflau copii mici și mari. Sfântul Apostol Pavel botează familia Lidiei:

„Și o femeie cu numele Lidia, din cetatea Tiatirelor, iubitoare de Dumnezeu, asculta. Acesteia, Dumnezeu i-a deschis inima ca să ia aminte la cele grăite de Pavel. Iar după aceea s-a botezat ea și casa ei...” (Fapte. Apost. XVI, 14). Aici Sfântul Pavel botează întreaga casă a Lidiei în care se aflau sigur și copii. Mai târziu se botează Crisip, mai marele sinagogii și întreaga lui casă (Fapte. Apost. XVIII, 6). Desigur, în toate aceste familii erau și copii, care nu au fost opriți de la botez. [103]

Mărturii ale Sfinților Părinți

Și Sfinții Părinți ai Bisericii mărturisesc că botezul copiilor se practica în Biserica primară.

Sfântul Ciprian - la anul 250 d. H., dă mărturie și vorbește despre botezul pruncilor: „Dacă se învrednicesc de harul Botezului oamenii vărsnici, care înainte de botez au săvârșit mari păcate, cu atât mai mult, trebuie să se învrednicească de harul Botezului, pruncii care personal nu au păcătuit, ci sunt numai moștenitori ai păcatului strămoșesc, fără de voia lor”. (Scrisoare 64).

Sfântul Grigore Teologul - în cuvântul său despre botez zice: „Ai un prunc? Sfințește-l din pruncie; de mic consacră-l Duhului, ca să nu-l prindă răutatea”.

De asemenea vorbește și Sfântul Grigore de Nissa în cuvântul său către cei ce amână botezul. Iar Sfântul Ioan Hrisotom scrie: „De te afli în tânăra vârstă, sau la maturitate, sau la bătrânețe, primește tăierea împrejur cea nefăcută de mână a botezului”.

Din toate aceste tragem concluzia că, botezul copiilor provine din Biserica primară și se continuă până astăzi. [104]

b) Taina Sfintei Euharistii

Penticostalii și toate adunările, confesiunile evangheliste au desființat Sfânta Taină a Euharistiei. Ei o săvârșesc ca pe o cină, și nu ca taină. Nu cred în

prefacerea pâinii și a vinului în Trupul și Sângele lui Hristos. Se abat de la cuvintele Domnului nostru care zice: „Luați, mâncați, acesta este trupul meu... Beți din acesta toți, căci acesta este sângele meu, al Legii celei Noi...” (Mat. XXVI, 27 - 28).

Răstălmăcesc cuvintele Domnului „acesta este” și zic că însemnează „aceasta simbolizează” și învață că pâinea și vinul nu sunt Trupul și Sângele, ci simbolizează Trupul și Sângele.

Dar Mântuitorul înainte de a institui această taină, a vorbit despre ea ucenicilor Săi: „Amin, Amin zic vouă, dacă nu veți mânca trupul Fiului Omului și nu veți bea sângele Lui nu veți avea viață întru voi. Cel ce mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu are viață veșnică”. (Ioan VI, 53 - 54).

Domnul vorbește precis despre trup și sânge. Și mai mult, pentru ca să nu existe nici cea mai mică îndoială în cuvinte, adaugă: „Căci Trupul Meu este adevărata mâncare și Sângele Meu adevărata băutură”. (Ioan VI, 56).

Și Apostolul Pavel, vorbind despre Taina Dumnezeieștii Euharistii, zice: „Astfel, oricine va mânca pâinea aceasta sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, va fi vinovat față de trupul și sângele Domnului. Căci cel ce mănâncă și bea cu nevrednicie, osândă își mănâncă și bea, nesocotind trupul Domnului”. (I Cor. XI, 27 - 29).

Penticostalii și toți evangheliștii invocă locul de la Ioan (Ioan VI, 63) unde Domnul zice: „Duhul este dătător de viață, trupul nu folosește la nimic; cuvintele pe care Eu vi le grăiesc, sunt duh

și viață”. Ei susțin că aceste cuvinte pe care le-a zis Domnul arată că ceea ce înainte zise despre trupul Său sun simbolice. Este teribilă răstălmăcirea pe care o fac ei cuvintelor Domnului! Domnul

când a văzut că ascultătorii Săi nu înțeleg cuvintele Sale și se scandalizează, a explicat cuvintele pentru cei care nu le înțelegeau.

Cuvintele Mântuitorului sunt ale Duhului Sfânt și

numai cei care au Duhul pot să le înțeleagă. Omul trupesc însă nu se folosește deloc de ele, pentru că nu poate să le primească, nu le poate înțelege. De aceea apoi se adresează ucenicilor săi, care nici ei nu înțelegeau cuvintele Sale și le zice: „Nu vreți și voi să vă duceți?” (Ioan VI, 67). Atunci Apostolul Petru răspunde în numele ucenicilor: „Doamne, la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieții celei veșnice”. (Ioan VI, 68).

Astfel, citatul acesta nu ne spune că trupul și sângele Domnului sunt simbolice, ci aceia că cuvintele Domnului sunt duhovnicești și că oamenii nu pot nici să le înțeleagă, nici să le primească. [105]

Mărturii ale Sfinților Părinți

Sfântul Ignatie, mort în 107 d. H., scrie în epistola sa către Smirneni: „Se abțin de la Euharistie, (Dochetii) pentru că nu cred că Euharistia este Trupul Mântuitorului, care a pățimit pentru mântuirea noastră”. (cap. 7).

Sfântul Chiriț al Ierusalimului, care s-a născut la anul 312, zice în cateheza 22: „Ceea ce se vede pâine nu este pâine chiar dacă o simți la gust, ci Trupul lui Hristos; și ceea ce se vede vin nu este vin, chiar dacă are gustul acestuia, ci este Sângele lui Hristos”.

Marele Vasile, în Liturghia sa zice: „... peste aceste daruri de față și le binecuvântează și le arată: pe pâinea aceasta însuși cinstitul Trup al Domnului și Dumnezeuului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos; iar ce este în potirul acesta cinstitul Sânge al Domnului și Dumnezeuului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. [106]

c) Taina Sfintei Spovedanii

Ca și toți protestanții, penticostalii au desființat taina Spovedaniei. Cele trei prime taine ale Bisericii le-a instituit însuși Domnul personal. Despre taina Botezului zice:

„Drept aceea, mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh” (Mat. XXVIII, 10).

Despre taina Sfintei Euharistii: „Aceasta să o faceți întru pomenirea Mea” (Luca XXII, 20).

Și despre taina Spovedaniei, când s-a arătat ucenicilor Săi după înviere le-a zis: „Luați Duh Sfânt, cărora veți ierta păcatele vor fi iertate și cărora le veți ține, ținute vor fi” (Ioan XX, 23).

Acest text arată puterea pe care a dat-o Domnul Bisericii de a ierta păcatele celor care se spovedesc.

Și Sf. Apostol Ioan scrie în epistolă: „Dacă mărturisim păcatele noastre. El este credincios și drept, ca să ne ierte păcatele și să ne curățească pe noi de toată nedreptatea” (I Ioan I, 9).

Și în cartea Faptele Apostolilor citim că mulți dintre cei care credeau se mărturiseau la Apostoli: „Și mulți dintre cei ce crezuseră veneau ca să se mărturisească și să-și spună faptele lor”.

Astfel, taina Sfintei Spovedanii este parte nedespărțită de pocăința omului. De altfel, însuși Sf. Ioan Botezătorul nu boteza pe cineva dacă mai întâi nu-și mărturisea păcatele. „Atunci a ieșit la el Ierusalimul și toată Iudeca și toată împrejurimea Iordanului și erau botezați de către el în Iordan, mărturisindu-și păcatele lor” (Mat. III, 5). [107]

d. Taina Sfintei Hirotonii (Preoția)

Și pe această Taină toți ereticii, deci și penticostalii o resping. Ei susțin că vechea preoție a încetat și că acum nu mai există preoți și jertfe și daruri cum erau în Vechiul Testament. Mai susțin că acum există preoția generală, pe care o au toți creștinii: „Și ne-a făcut pe noi împărăție. preoți al lui Dumnezeu și Tatăl Său” (Apoc. I, 6).

Este adevărat că preoția Legii vechi a încetat, deoarece atât templul, cât și jertfele au încetat. Toate acestea erau umbră celor viitoare, precum spune Apostolul Pavel. Dar pe prima preoție „după rânduiala lui Aaron”, precum spune Sfânta Scriptură, a înlocuit-o preoția lui Hristos, „după rânduiala lui Melchisedec”: „tu ești Preot în veac după rânduiala lui Melchisedec” (Evrei VI, 17).

Și pe prima jertfă a înlocuit-o unica jertfă a Golgotei, care se continuă cu Taina Sfintei Euharistii. Însuși Domnul

zice: „Aceasta să o faceți întru pomenirea Mea” (Luca XXII, 20). Dar și Sfântul Pavel zice: „Astfel, oricine mănâncă pâinea aceasta sau bea paharul Domnului cu nevrednicie, va fi vinovat față de Trupul și de Sângele Domnului” (I Cor. XI, 27). Scrie iarăși Sfântul Pavel: „Avem altar, de la care nu au dreptul să mănânce cei ce slujesc cortului” (Evr. XIII, 10). Pavel

vorbește despre preoția cea nouă, despre un alt jertfelnic și despre o altă jertfă, de care nu au dreptul să se împătășească cei care rămân în Legea veche.

Dar de ce toți ereticii resping preoția? Pentru că nu au succesiune apostolică. Toate ereziile au pornit de la Reforma lui Luther și după ea Luther era simplu monah și nu avea nicio treaptă a preoției. După Reformă a lepădat rasa, s-a căsătorit cu o fostă monahie și și-a continuat lucrarea sa.

Neputând să fie hirotonit preot, a desființat preoția și a instituit rânduiala preoților mireni. Aceștia săvârșesc Cina și toate cele ce se cuvin preoției. Dar aceasta însemnează rupere de Biserică și de succesiunea apostolică.

Dimpotrivă, Biserica Ortodoxă are succesiunea apostolică. Pornește de la Apostoli, se continuă cu Părinții Apostolici și are până astăzi succesiune neîntreruptă.

Domnul a zis ucenicilor Săi: „Iată, Eu sunt cu voi în toate zilele până la sfârșitul veacurilor” (Mat. XXVIII, 20).

Se naște întrebarea: Cu cine este Domnul? Cu cei care au succesiune apostolică sau cu cei care s-au rupt de Biserică și au rămas fără succesiune? [108]

- Darul preoției

Preoția este darul pe care nu oricine poate să-l primească, ci numai acela pe care îl va alege Dumnezeu. Este o grea vrednicie, deoarece omul acesta devine iconom al Tainelor lui Dumnezeu și răspunderea este foarte mare. Darul acesta se dă la hirotonie, precum învață Sfânta Scriptură și Tradiția Bisericii.

Să vedem ce ne spune Sfânta Scriptură: „Nu fi

nepăsător față de harul care este întru tine, care ți s-a dat prin prorocie, cu punerea mâinilor mai marilor preoți" (I Tim. IV, 14). „Nu-ți pune mâinile degrab pe nimeni, nici nu te face părtaș la păcatele altora" (I Tim. V, 22).

„Din această pricină îți amintesc să aprinzi și mai mult din nou harul, care este întru tine prin punerea mâinilor mele" (II Tim. I, 6).

„Pentru aceasta te-au lăsat în Creta, ca să îndreptezi cele ce mai lipsesc și să așezi preoți prin cetăți, precum ți-am rânduit" (Tit. I, 5).

„Și hirotonindu-le preoți în fiecare biserică, rugându-se cu postiri, i-au încredințat pe ei Domnului în care crezuseră". (Fapte XIV, 23).

Din aceste citate, vedem succesiunea preoției, care de la Sfinții Apostoli pornește și se continuă până astăzi. [109]

- Treptele Preoției

Potrivit cu mărturiile Sfintei scripturi și ale Tradiției Bisericii, treptele preoției sunt trei: diaconul, preotul și episcopul.

„Diaconii, de asemenea, trebuie să fie cucernici, nu vorbind în două feluri, nu dedați la vin mult, neagonisitori de câștig urât". (I Tim. III, 8).

„Preoții care își țin bine dregătoria, să se învrednicească de îndoită cinste, mai ales cei care se ostenesc cu cuvântul și cu învățătura". (I Tim. V, 17).

„Căci se cuvine ca episcopul să fie fără prihană, ca un iconom al lui Dumnezeu, neîngâmfat, nu grabnic la mânie, nu dat la băutură, pașnic, nepoftitor de câștig urât". (Tit I, 7)

Numirile de iconom, arhimandrit, protosinghel, protoiereu sunt titluri și nu trepte. [110]

- Ce răspund penticostalii

Ei ca și toți ereticii susțin că în Noul Testament nu există preoție, deoarece a fost desființată

și înlocuită cu preoția lui Hristos, care este veșnică și netransmisibilă.

Răstălmăcesc următoarele locuri:

„Drept aceea, având Arhiereu mare, Care a străbătut cerurile, pe Iisus, Fiul lui Dumnezeu, să ținem cu tărie mărturisirea”. (Evr. IV, 14).

„Așa și Hristos, nu s-a preaslăvit pe Sine însuși, ca să se facă Arhiereu, ci Cel ce a grăit către El: „Fiul Meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut.”; Și în alt loc zice: „Tu ești Preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec”. (Evr. V, 5 – 6)

„Lucru de căpetenie din cele spuse este că avem astfel de Arhiereu, care a șezut de-a dreapta tronului slavei din ceruri”. (Evr. VIII, 1).

Aceste trei locuri desființează preoția, dar vorbesc despre o altă preoție, al cărui Arhiereu este Hristos. Dar arhiereu fără preoți și fără jertfă nu există. Care sunt preoții Arhiereului Hristos și care este jertfa care o aducem?

Jertfele Vechiului Testament au fost înlocuite cu singura și unica jertfă a lui Hristos.

Sf. Apostol Pavel zice că: „... avem altar de la care nu trebuie să mănânce cei ce slujesc cortului: „ (Evr. XIII, 10). Din moment ce există jertfă și altar, este necesar să fie și preoți.

Taina Sfintei Euharistii este jertfa cea fără sânge, pe care a dăruit-o Domnul Hristos Bisericii

și care continuă să se aducă de Biserică.

Penticostalii mai susțin că acum este în vigoare preoția generală pe care o au toți credincioșii, pentru care aduc aceste texte:

„Și voi înșivă, ca pietre vii, zidiți-vă drept casă duhovnicească, preoție sfântă, ca să aduceți jertfă duhovnicească, bine plăcute lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos”. (I Petru II, 5).

„Iar voi sunteți seminție aleasă, preoție împărătească, neam Sfânt, pentru ca să vestiți în lume bunătățile”. (I Petru II, 9).

„Și ne-a făcut pe noi Împărăția, preoți ai lui

Dumnezeu și Tatăl Său” (Apoc. I, 6).

Desigur, textele acestea vorbesc despre preoția generală, fără însă să desființeze pe cea proprie. Preoția generală o au toți credincioșii, dar pe ce proprie, care este harul Preoției, o au puțini. Dar și acești penticostali – care susțin că toți sunt preoți – Botezul, cina duminicală, cum o numesc, slujba nunții, nu le fac toți credincioșii ci cei rânduți a păstori. De ce se face această deosebire dacă toți sunt preoți?

Dar să nu uităm și acest lucru însemnat: preoția generală a existat și în Vechiul Testament, fără însă să desființeze preoția cea proprie. În Cartea Ieșirii scrie: „Îmi veți fi împărăție preotească și ne-am sfânt”. (XIX, 6).

Cu adevărat Biserica are harul preoției, nu cea a Legii Vechi, după rânduiala lui Aaron, ci a celei noi, după rânduiala lui Melchisedec. [111]

- Resping mijlocirea și cinstirea Sfinților

Penticostalii ca de fapt și toate ramurile evangheleștilor se leapădă de sfinți și mărturisitorii credinței și neagă mijlocirea lor. [112] Susțin că unul singur este mijlocitorul nostru, Domnul, răstălmăcind și interpretând în felul lor specific textul de la Pavel: „Unul este Dumnezeu, unul este și Mijlocitorul între Dumnezeu și oameni, Omul Iisus Hristos”. (I Tim. II, 5).

Textul acesta nu exclude că există și alți mijlocitori. Așa cum „unul Domn, unul Sfânt”, care se referă la Dumnezeu, nu exclude să existe și alți domni și alți sfinți, așa și aici, „un mijlocitor” nu exclude să existe și alți mijlocitori.

Să nu uităm că Mijlocitorul desăvârșit, Domnul desăvârșit, Sfântul desăvârșit este singur Domnul; dar există și mijlocitori relativi, sfinți relativi.

De asemenea, penticostalii folosesc textul: „Eu sunt ușa; prin Mine, de va intra cineva, se va mântui: ” (Ioan X, 9). Textul acesta arată că Hristos este ușa mântuirii, fără ca aceasta să împiedice mijlocirea sfinților. Altceva este mântuirea și altceva mijlocirea.

Alt text și anume: „Pe cel ce vine la Mine nu-L voi scoate afară”. (Ioan), nu oprește mijlocirea sfinților, ci zice simplu că Hristos primește pe tot cel ce vine la Dânsul.

Alături de aceasta, penticostalii leapădă și închinarea sfinților. Invocă aceste texte din Vechiul Testament:

„Să te temi de Domnul Dumnezeuul tău și numai Lui să-l slujești”. (Deut. VI, 13);

„Să nu te închini la alt dumnezeu, fără numai Domnului Dumnezeu, pentru că numele Lui este „Zelosu”. (Ieșire XXXIV, 14).

Aceste două texte nu se referă la sfinți, ci la alți dumnezei. Noi nu cinstim pe sfinți ca pe Dumnezeu, ci ca pe oameni sfinți. Care ortodox a zis vreodată: „Dumnezeule Dimitrie, ajută-mi!”? Nimeni! Ci noi zicem: „Sfinte Dimitrie, roagă-te pentru noi”.

În Sfânta Scriptură, toți credincioșii sunt numiți sfinți. „Salutați pe toți sfinții”. Să nu uităm că cinstirea sfinților este îngăduită. Sfânta Scriptură ne îndeamnă să facem acest lucru; Dumnezeu slăvește pe sfinți. „Pe cei ce Mă slăvesc Îi voi slăvi” (I Regi II, 30).

Dumnezeu cinstește pe sfinți: „Iar eu am cinstit foarte pe prietenii Tăi, Dumnezeule, și foarte s-a întărit stăpânirea lor”. (PS. CXXXVIII, 17).

El poruncește ca să-i pomenim: „Pomenirea celui drept este spre binecuvântare, iar numele celor nelegiuiți va fi blestemat”. (Pilde X, 7).

Îi pomeneste Dumnezeu: „Și ții numele Meu și nu ai tăgăduit credința Mea, în zilele lui Antipa, martorul Meu cel credincios, care a fost ucis la voi, unde locuiește satana”. (Apoc. II, 1314). [113]

•Fecioara Maria - Maica Domnului Nostru Iisus Hristos

Penticostalii și toate sectele evanghelice aruncă icoana Maicii Domnului și se străduiesc în tot chipul să o înjosească în fața oamenilor. [112] Refuză să o numească Maica Domnului, asemenea refuză să o recunoască Născătoare de Dumnezeu și de asemenea refuză să

recunoască pururea fecioria ei, susținând că a avut și alți copii cu Iosif. [114]

Dimpotrivă, pentru noi ortodocșii, Ea este cea mai sfântă persoană după Domnul. Este pururea Fecioară și Născătoare de Dumnezeu, este plină de har, binecuvântată între femei, este Împărăteasa Cerurilor și mai cinstită decât Heruvimii. [115]

Acești eretici susțin că Fecioara Maria a născut și alți copii cu Iosif și aduc în sprijinul acestei răstăcirii, textele din Scriptură, unde se vorbește despre frații lui Iisus. Să vedem aceste texte:

„Și nu a cunoscut-o pe ea până ce a născut pe Fiul cel întâi Născut și a chemat numele lui Iisus” (Mat. I, 25).

Acest text îl răstălmăcesc toți ereticii și se străduiesc să arate că, după nașterea lui Hristos, Iosif a cunoscut-o ca femeie. La prima vedere așa se pare că spune acest text, dar nu este așa și să vedem de ce. Să citim explicația pe care o dau Sfinții Apostoli și îndeosebi Sfântul Ioan Gură de Aur. Cuvântul „până când” nu înseamnă o schimbare de situație, ci înseamnă o urmare a stării de mai înainte. Câteva texte asemănătoare în acest sens sunt:

„Și iată Eu sunt cu voi în toate zilele „până la sfârșitul veacurilor” (Mat. XXVIII, 20). Ce înseamnă aici „până la”, că după sfârșitul veacurilor nu va mai fi cu noi? Desigur că nu, ci dimpotrivă, că va fi cu noi totdeauna.

„Dar iudeii n-au crezut despre el că era orb și a văzut, până ce n-au chemat pe părinții celui ce vedea” (Ioan IX, 18). Și aici „până când” nu înseamnă că după ce au venit părinții orbului, iudeii au crezut, ci înseamnă că și după aceea au continuat să nu creadă.

„Până ce voi veni eu, ia aminte la citit, la îndemnat, la învățătură” (I Tim. IV, 13). Și aici „până ce” înseamnă o situație neîntreruptă, fără schimbare.

„Șezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale...” (Eur. I, 13). Și aici „până ce” nu înseamnă o schimbare a situației, ci dimpotrivă, că totdeauna Fiul va ședea de-a dreapta Tatălui.

Exact aceeași explicare o dau și Sfinții Părinți și lui „până ce a născut”, adică Iosif niciodată nu s-a apropiat de Fecioara. De aceea, Biserica cu dreptate o numește pururea Fecioară.

La fel, penticostalii răstălmăcesc și cuvântul „Întâi Născut” și afirmă că și numai aceasta însemnează că a mai avut și alți fii. Dar cuvântul „Întâi Născut” nu arată ceea ce susțin ereticii. „Întâi Născut” se numea tot copilul de parte bărbătească care se naștea întâi, fie că mai urma vreo naștere, fie că nu. Însuși Dumnezeu, vorbind către Fiul Său zice: „și iarăși când aduce în lume pe cel întâi născut” (Evr. I, 6).

Ce vrea să însemne aceasta? Că Dumnezeu a mai avut și alt fiu? Nu, fiindcă se numește Unul Născut Fiul Tatălui. Deci, susținerea ereticilor că au urmat și alți fii este netemeinică.

Un alt argument al ereticilor este numirea de „frații lui Iisus”, pe care o găsim în Evanghelie. „Cineva i-a zis Lui: Iată, mama Ta și frații Tăi stau afară, căutând să-ți vorbească” (Mat. XII.

47).

Să nu uităm că evangheliștii povestesc faptele potrivit cu cunoștința și înțelegerea oamenilor.

Oamenii știau că Iisus este fiul lui Iosif și totuși nu era. „Și ziceau nu este acesta fiul lui Iosif?” (Luca IV, 23). Exact așa și cei numiți frați ai lui Iisus nu erau fiii Fecioarei, ci ai lui Iosif. Deoarece nicăieri nu se spune că erau copiii ei. [116]

Deci, ce explicație să dăm pentru cei care se numesc frații lui Iisus? Răspunsul ni-l dă Sfânta Tradiție a Bisericii. Iosif era văduv și avea copiii săi și a fost ales ca ocrotitor al Maicii preacurate, pentru a acoperi faptul.

Dar și Sfânta Scriptură ne încredințează de același lucru. Să urmărim textele. Înainte de a se naște Iisus, Fecioara este numită femeia lui Iosif:

„Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria,

femeia Ta" (Mat. I, 20).

Dar, îndată ce se naște Iisus, îngerul nu o mai numește femeia lui Iosif, deși acum ar fi trebuit mai adevărat să o numească așa. Dar să vedem ce zice însuși Matei:

„După plecarea magilor, iată îngerul Domnului se arată în vis lui Iosif, zicând: „Școală-te, ia Pruncul și pe mama Lui și fugi în Egipt" (Mat. II, 13).

După uciderea pruncilor și moartea lui Irod, se observă același lucru.

„După moartea lui Irod, iată că îngerul Domnului s-a arătat în vis lui Iosif și i-a zis: Școală-te, ia Pruncul și pe mama Lui și mergi în Israil" (Mat. II, 19 - 20). Și el, sculându-se, a luat Pruncul și pe mama Lui și a venit în pământul lui Israil" (Mat. II, 21).

Dacă, după nașterea lui Iisus, Fecioara a devenit soția lui Iosif, nu trebuia oare îngerul să o numească femeia lui Iosif, și nu mama copilului? Toate acestea arată că Fecioara niciodată nu a fost femeia lui Iosif. [117]

a. Alte mărturii ale Sfintei Scripturi

Iisus la vârsta de 12 ani merge cu Iosif la templul lui Solomon din Ierusalim. Se pune întrebarea: Dacă Fecioara era femeia lui Iosif, nu trebuia ca în acești doisprezece ani să fi făcut și alți copii? Desigur că trebuia. De ce atunci, la sărbătoare, merg la templu numai Iosif, Fecioara și Iisus? Unde se aflau ceilalți copii, care trebuiau să fie mai mici ca Iisus? Când, mai târziu, Iisus s-a pierdut în templu, ce a zis Fecioara către Iisus: „Fiule, de ce ne-ai făcut aceasta? Iată tatăl Tău și eu te-am căutat îngrijați" (Luca II, 48).

Aici nici nu se află așa-numiții frați ai lui Iisus, căci aceștia erau mult mai mari decât Iisus și merseseră singuri la sărbătoare. [118]

b. Iisus se află pe Cruce

Jos, lângă Cruce, se află ucenicul pe care îl iubea Iisus și Mama lui Iisus. În ceasul, Iisus zice următoarele:

„Deci, Iisus, văzind pe Mama Sa și pe ucenicul pe care îl iubea stând alături, a zis Mamei Sale: Femeie, iată fiul tău! apoi a zis ucenicului: Iată mama ta. Și din acel ceas, ucenicul a luat-o la sine” (Ioan XIX, 26).

Se naște îndată întrebarea: Dacă Iisus avea și alți frați, nu trebuia, în chip natural, să lase pe Mama Sa celorlalți frați, și nu lui Ioan?

Avem doi numiți frați ai Domnului: pe Iacov și pe Iuda. Ce zic acești doi despre ei înșiși? Iacov scrie: „Iacov, rob al lui Dumnezeu și Domnului Iisus Hristos...” (Iacov I, 1).

Iuda scrie: „Iuda, rob al lui Iisus Hristos și frate al lui Iacov” (Iacov, I, 1).

Amândoi numesc pe Iisus Domn și pe ei înșiși robi ai lui Iisus Hristos. Și, ceea ce este mai însemnat, Iuda se numește pe sine frate al lui Iacov și nu frate al Domnului. Toate aceste mărturii scripturistice dovedesc că Fecioara nu a avut alți copii, iar aceștia care sunt numiți frați ai lui Iisus sunt copiii lui Iosif, dar de la altă femeie. [119]

• Numirea de Născătoare de Dumnezeu

Biserica noastră numește pe Fecioara Maria Născătoare de Dumnezeu, deoarece a născut pe Dumnezeu întrupat.

Penticostalii și ceilalți eretici o numesc născătoare de Hristos, deoarece, precum susțin, nu a născut pe Dumnezeu, ci pe Hristos. În felul acesta, neagă Dumnezeiască Fire a lui Hristos și devin monafiziți. Hristos a fost Dumnezeu desăvârșit și om desăvârșit. Sfânta Scriptură scrie:

„Iată, Fecioara va lua în pânțe și va naște Fiu, care se va chema Emanoil” (Mat. I, 23).

Aici, prorocul Isaia îl numește Emanoil, care însemnează „cu noi Dumnezeu”. Cu adevărat, Acesta care s-a născut din Fecioara Maria a fost Dumnezeu întrupat. „Și Cuvântul s-a făcut trup și s-a sălășluit între noi și am văzut Slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har și de adevăr” (Ioan I, 14).

Și aici, Ioan ne spune că Cuvântul, care este Dumnezeu, a luat trup și S-a făcut Dumnezeu întrupat. Cu adevărat, Fecioara Maria a născut pe Dumnezeu - Omul Hristos.

„Și mărturisim că mare este taina dreptei credințe. Dumnezeu S-a arătat în trup, S-a îndreptat în Duhul, a fost văzut de îngeri, S-a propovăduit între neamuri, a fost în lume și S-a înălțat întru slavă” (I Tim. III, 16).

Vedem că Apostolul Pavel ne zice foarte limpede că Dumnezeu a luat trup și S-a făcut Om. Adică, Acesta care S-a născut din Fecioară era Dumnezeu întrupat. Este totuși în Scriptură un loc, care o numește Născătoare de Dumnezeu.

„Și s-a umplut de Duh Sfânt Elizabeta și a strigat cu mare glas și a zis: Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pânteceleui tău. Și de unde mie aceasta, ca să vină Maica Domnului meu la mine” (Luca I, 41 - 43). Acest loc îi zăpăcește pe eretici. Nici mai mult, nici mai puțin, ci Duhul Sfânt o numește Fecioara Maria Născătoare de Dumnezeu. Deoarece, ce altceva

Însemnează cuvântul „Maica Domnului”, decât Maica lui Dumnezeu? Deoarece Domnul este Dumnezeu. [120]

•Numirea de Preasfântă

Toți ereticii se scandalizează atunci când numim pe Fecioara Maria, Preasfânta. Și ne zic nouă: Dumnezeu este numit Sfânt iar pe mama Lui o numim Preasfântă?

Aici fac o mare greșală toți ereticii. Noi o numim Preasfânta, asemuind-o nu cu Dumnezeu, ci cu toți ceilalți sfinți și sfinte pe care îi are Biserica noastră.

Și, într-adevăr, Preasfânta este mai presus decât toți ceilalți, deoarece s-a învrednicit să nască pe Dumnezeu Omul Hristos.

Dar întrebăm pe toți ereticii: când o împărăteasă a născut un împărat, nu o numim mama împăratului? Când deci o femeie s-a învrednicit să nască pe Preasfântul, nu o numim Preasfânta? Dar

și Preasfânta?

Și Preasfânta a făcut o profeție uimitoare: „Căci, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile” (Luca I, 49). Și întrebăm pe penticostali: S-a împlinit această prorocire sau nu? S-a împlinit și desăvârșit. Biserica, din prima zi fericește pe Fecioara Maria. Singurii care nu o cinstesc și nu o fericesc sunt ereticii. [121]

ÎNCHEIERE

Dacă ar fi să tragem concluzii în ce privește cele prezentate în această lucrare observăm că tăind firul comuniunii cu Biserica apostolică prin înlăturarea funcțiunii episcopatului, sectele fundamentaliste deci și penticostalii pe care am încercat să-i descriem așa cum sunt ei în realitate, au pierdut însăși esența vieții dumnezeiești din Biserică, adică împătășirea cu Duhul Sfânt, prin Tainele Bisericii.

Ei afirmă că au primit descoperirea adevăratei credințe printr-un „grai interior” și, că o primesc și astăzi ca o descoperire a Duhului Sfânt. Ei susțin că Duhul Sfânt, cea de a treia persoană a Sfintei Treimi se află în mijlocul lor, deosebit de Tatăl și Fiul. El este socotit „revelatorul suprem”. Revelația pentru ei nu este încheiată.

Duhul Sfânt li se descoperă pe zi ce trece și se manifestă în mijlocul lor ca la Cincizecime.

Însă, din interpretarea textelor biblice despre glosolalie rezultă că vorbirea în limbi a fost un dar harismatic, care s-a exercitat în epoca harului, dar, din moment ce și-a îndeplinit rolul ei misionar, ea a încetat, așa cum arată Sfântul Apostol Pavel: „Dragostea nu va sfârși niciodată, dar vorbirea în limbi va înceta” (I Cor. XIII, 8).

Revelația deschisă este de fapt dorința satanică a anarhiei, a ocolirii căii celei drepte, care este Iisus Hristos cel întrupat. Cultul glosolaliei sau posedarea „darurilor” limbilor pe care ereticii penticostali își clădesc cetatea lor de nisip, nu este altceva decât delir și auto-înșelare, o

trecere în bigotism și fanatism, avându-se în vedere înlăturarea lui Hristos și a tainelor sale din viața comunității. [122]

În ceea ce-i privește pe credincioșii noștri, ei știu că Biserica Ortodoxă este moștenitoarea adevărată a Cincizecimii (Fapte II).

Învățătura Bisericii se verifică. În afară de Sfânta Scriptură prin dogmele, canoanele și hotărârile Sinoadelor Ecumenice. Ele sunt mărturii ce autentifică succesiunea în credință și succesiunea apostolică.

Plecând de la realitatea că Biserica Ortodoxă oferă credincioșilor ei tot ceea ce este necesar mântuirii, credincioșii ortodocși știu că nicio minciună nu poate veni din adevăr (I Ioan II, 21) și

orice duh trebuie cercetat pentru a vedea de unde „purcede” prorocul mincinos (I Ioan IV, 1). Toți cei în afară de Biserică, adică de temelia adevărului Cincizecimii, cei cu revelații „personale și deschise” neagă pe Hristos – întrupat, merg pe calea amăgirii, auto-înșelării și nu mărturisesc că Iisus Hristos vine în trup. Iată deci amăgitorii, iată antihristul! (II Ioan, 7).

După cum observăm, Biserica Ortodoxă nu concurează cu ideologiile sau curente de gândire a societății, ci păstrează tezaurul revelat, are siguranța spuselor Dumnezeuului adevărat și întrupat și Omului desăvârșit, Iisus Hristos: „Eu sunt calea, adevărul și viața...” (Ioan XIV, 6). El S-a arătat în lume pentru a nu mai bâjbâi în credință și nu putem să-L părăsim, fiindcă numai El are „cuvintele vieții veșnice” (Ioan VI).

De aceea cărțile de atitudine împotriva proliferării sectelor sunt folositoare acolo unde se studiază facultativ sau există cursuri și seminarii cu explicațiile necesare ale mișcărilor sectare din lumea de astăzi.

„Dacă noi nu le cunoaștem, acestea ne vor cuceri” se tânguia o revistă de specialitate. [123]

Cunoscând bine toate acestea niciodată cultele naturiste, curente spiritiste, religiile demonico-idolatre și

mitologia nu vor putea influența pe adevărații credincioși.

* * *

*

NOTE BIBLIOGRAFICE

[1] Păr. Prof. Grigore Marcu - Duminica (sinteză biblic-teologică), în „Mitropolia Ardealului”, an XV (1972), nr. 11 - 12, p. 815;

[2] Păr. Prof. Constantin Galeriu - Semnul religios creștin al sărbătoririi ziua

Domnului în Vechiul Testament, în „Mitropolia Moldovei și Sucevei”, an LIII (1977), nr. 7 - 9, p.554;

[3] Ibidem - p. 545

[4] Grant Steidl - Vorbirea în limbi, Editura Gute Botschaft Verlag, 1991, p. 8;

[5] Arhim. Ilie Cleopa - Despre credința ortodoxă, Editura Institutului

Biblic, București, 1981, p. 22;

[6] Ibidem - p. 228;

[7] Grant Steidl - op. cit., p. 11;

[8] Arhim. Ilie Cleopa - op. cit., p. 129;

[9] Ioan Săucă - Glosolalia în Biserica primară, în „Mitropolia Ardealului”, an XXX (1979), nr. 6, p.438;

[10] Păr. Prof. Dr. D. Stăniloae - Criteriile prezenței Duhului Sfânt, în „Studii teologice”, an XVIII (1967), nr. 3 - 4, p. 247; [11] Păr. Gheorghe Constantin - Harismele după Epistolele Sfântului Apostol

Pavel, Glosolalia sau vorbirea în limbi. Tălmăcirea limbilor, în „Studii Teologice”, an XXV (1973), nr. 1 - 2, p.28

[12] Ibidem - p. 29;

[13] Ioan Săucă - art. cât., p. 439;

[14] Grigore Comșa - Călăuza cunoașterii și

combaterii sectelor, Cernica, 1925;

[15] Arhim. Ilie Cleopa - op. cit., p. 231;

[16] Diac. D.I. David - De la erezie la sectă, de la schismă la grupare anarhică, București, 1986, p. 136;

[17] Ibidem - p. 137;

[18] Ibidem - p. 138;

[19] Pr. P. Deheleanu - Manual de sectologie, Arad, 1948, p. 54;

[20] Joseph Longton - Fils d'Abraham - Panorama des Communautés juives, Chrétiennes et Musulmanes, Edition Brepols, Belgia, 1987, p.

186;

[21] Diac. P.I. David - De la erezie la sectă, p. 137;

[22] Joseph Longton - op. cit., p. 186;

[23] Ibidem - p. 186;

[24] Ibidem - p. 187;

[25] Ibidem - p. 187;

[26] Ibidem - p. 187;

[27] Pr. P. Deheleanu - op. cit., p. 55;

[28] Joseph Longton - op. cit., p. 187;

[29] Diac. P.I. David - op. cit., p. 138;

[30] Ibidem - op. cit., p. 138;

[31] Pr. Prof. Dr. D. Radu - Îndrumări misionare, București, 1986, p.150; [32] Pr. Constantin Gheorghe - op. cit., p. 29;

[33] * * * - Parents en lutte contre les sectes, Revista „Marie Claire”, nr. 354 / 1982, p. 28;

[34] Ibidem - p. 30;

[35] Ibidem - p. 31;

[36] Diac. P.I. David - op. cit., p. 139;

[37] Ibidem - p. 139;

[38] Ibidem - p. 140;

[39] D.H. Bucovineanu - Fațetele reale ale sectelor religioase.

București, 1983, p. 89;

[40] Ibidem - p. 90;

[41] Pavel Boghian - Biserica lui Dumnezeu și

aspecte din viața ei, Ed. Cultului Penticostal, București, 1980, p. 75;

[42] Păr. P. Deheleanu – op. cit., p. 56;

[43] Diac. P.I. David – op. cit., p. 140;

[44] Pavel Boghian – op. cit., p. 78;

[45] Păr. Prof. Liviu Stan – Legea cultelor în R.P.R. Egalitatea autonomă

și libertatea de acțiune a cultelor religioase recunoscute de stat în țara noastră, în „Studii Teologice”, an I (1949), nr. 9 – 10, p. 520;

[46] Ibidem – p. 522;

[47] Ibidem – p. 527;

[48] Ibidem – p. 528;

[49] Paul Nicoară – Despre sectele religioase, Ed. Științifică, București, 1963, p. 125;

[50] * * * – Flacăra Rusaliilor, revistă ce apare la Arad, din 1989, an IV – nr. 2 / 1993, p. 8;

[51] * * * – World Penticost Magazine, Elveția, nr. 36/1993, p. 16;

[52] Diac. P.I. David – op. cit., p. 142;

[53] Păr. Prof. Dr. D. Radu – op. cit., p. 153;

[54] Pavel Boghian – op. cit., p. 79;

[55] Păr. Prof. Dr. D. Radu – op. cit., p. 154;

[56] Păr. Prof. Liviu Stan – art. cât., p. 525;

[57] Pavel Boghian – op. cit., p. 80;

[58] Diac. P.I. David – op. cit., p. 143;

[59] Ibidem – p. 144;

[60] Ibidem – p. 145;

[61] Paul Nicoară – op. cit., p. 126;

[62] Ibidem – p. 128;

[63] Ibidem – p. 129;

[64] Diac. P.I. David – op. cit., p. 145;

[65] Ibidem – p. 145;

[66] Joseph Longton – op. cit., p. 187;

[67] * * * – World Penticost... p. 2;

[68] * * * – Mărturisirea de credință, în „Îndrumătorul penticostal”, București, 1976, p. 36;

- [69] Ibidem - p. 37;
 [70] Ibidem - p. 39;
 [71] Ibidem - p. 40;
 [72] Ibidem - p. 41;
 [73] * * * - Buletinul Cultului Penticostal, cu articolul intitulat „Credința noastră”, p. 26;
 [74] * * * - Mărturisirea... p. 38;
 [75] Ibidem - p. 39;
 [76] Pr. Prof. Grigore Marcu - Duminică (sinteză biblică - teologică) în „Mitropolia Ardealului”, an XV (1972), nr. 11 - 12, p. 785;
 [77] Arhim. Ilie Cleopa - op. cit., p. 196;
 [78] * * * - Mărturisirea... p. 39;
- [79] Ibidem - p.42;
 [80] Ibidem - p. 43;
 [81] Smith Hamilton - Hristos și Biserica Sa, traducere de V. Stoenescu, Editura G.B.V., Dillenburg, 1991, p. 21;
 [82] Ibidem - p. 28;
 [83] Grant Steidl - Vorbirea în limbi, Editura G.B.V., Dillenburg, 1991, p. 7;
 [84] Pr. Gheorghe Constantin - art. cât., p. 35; [85] Joseph Longton - op. cit., p. 188;
 [86] * * * - Buletinul Cultului Penticostal, revistă, organul oficial... p. 32;
 [87] P. Panaghiotidi - Rătăcirea penticostalilor, Editura Ortodoxos Kypseli, Tesalonic - Grecia, 1993, p. 7;
 [88] H.L. Heijkoop - Duhul Sfânt este o Persoană Divină, Editura G.B.V., Dillenburg, 1991, p. 5;
 [89] P. Panaghiotidi - op. cit., p. 10;
 [90] Grant Steidl - op. cit., p. 23;
 [91] Ibidem - p. 5;
 [92] Pr. Prof. Dr. D. Stăniloaie - Criteriile prezenței Duhului Sfânt, în „Studii teologice”, an XVIII (1967), nr. 3 - 4, p.237;
 [93] Idem - Formele și cauzele falsului misticism, în

„Studii Teologice”, an IV (1952), nr. 5 - 6, p.582;

[94] Ibidem – p. 585;

[95] P. Panaghiotidi – op. cit., p. 15;

[96] * * * – Parents en lutte... p. 30;

[97] Pr. Prof. Dr. D. Stăniloae - Criteriile prezenței...

p. 248;

[98] G.F. Rendal - Eu vorbesc în alte limbi mai mult decât voi toți, Ed. Chistliche Literatur - Verbreitung e.v., Bielefeld, 1994, p. 19;

[99] P. Panaghiotidi – op. cit., p. 18;

[100] G. F. Rendal – op. cit., p. 23;

[101] * * * - Mărturisirea... p. 48;

[102] Ibidem - p. 50;

[103] P. Panaghiotidi – op. cit., p. 26;

[104] * * * – Parents en lutte... p. 39;

[105] Pavel Boghian – op. cit., p. 93;

[106] * * * – Parents en lutte... p. 45;

[107] P^r. Prof. Dr. D. Radu – op. cit., p. 167;

[108] P. Panaghiotidi – op. cit., p. 32;

[109] Arhim. Ilie Cleopa – op. cit., p. 149;

[110] Ibidem – p. 153;

[111] Ibidem - p. 156;

[112] * * * – Mărturisirea... p. 56;

[113] Arhim. Ilie Cleopa – op. cit., p. 32;

[114] *** – Mărturisirea... p. 57;

[115] Arhim. Ilie Cleopa – op. cit., p. 43;

[116] P. Panaghiotidi – op. cit., p. 53;

[117] Ibidem – p. 54;

[118] Ibidem - p. 55;

[119] Ibidem - p. 57;

[120] Arhim. Ilie Cleopa – op. cit., p. 48;

[121] Ibidem – p. 49;

[1 Diac. P.I. David — Sectele religioase periculo
22] moralei
În societatea contemporană,

[1   * * *
23]

BIBLIOGRAFIE

1. Biblia sau Sfânta Scriptură - ediția Sfântului Sinod, București, 1990;
2. Biblia sau Sfânta Scriptură - ediția Gute Botschaft Verlang, Dillenburg, 1990;
3. Labible (Biblia ecumenică) - ediția T.O.B., 1990;
4. Noul Testament - ediția Sfântului Sinod, București, 1979;
5. Noul Testament - ediția Ghideons International, 1993;
6. Berechet, Șt.
7. Lupta contra sectelor, în „Biserica Ortodoxă Română”, an IIL (1924), nr. 4;
8. Boghian, Pavel - Biserica lui Dumnezeu și aspecte din viața ei, Ed. Cultului Penticostal, București, 1980;
9. Bucovineanu, P. H.
10. Fațetele reale ale sectelor religioase,

11. București, 1983;
Comșa, Grigore -
Călăuza cunoașterii și
combaterii sectelor,
Cernica.

1925;

12. Constantin, Păr.
Gheorghe - Harismele
după epistolele
Sfântului Apostol
Pavel.

Glosolalia sau vorbirea în limbi. Tălmăcirea limbilor,
în „Studii Teologice”, an XXV (1973), nr. 1 - 2;

13. David, Diac. P. I.

14. De la erezie la sectă,
de la schismă la
grupare anarhică.

București, 1986;

15. Idem - Sectele
religioase, pericol al
vieții, al moralei în
societatea
contemporană, în
„Glasul Bisericii”, an
XLV (1986), nr. 5;

16. Deheleanu, Păr. P. -
Manual de sectologie,
Arad, 1948;

17. Florescu, Ștefan -
Propaganda sectară -
pericol național, în
„Biserica

Ortodoxă Română”, an IVI (1926), nr. 9;

18. Galeriu, Păr. Prof.
Constantin - Semnul
religios creștin al
sărbătorii Ziua

- Domnului în
 Vechiul Testament, în „Mitropolia Moldovei și
 Sucevei”, an LIII (1977), nr. 7 - 9;
19. Hamilton, Smith -
 Hristos și Biserica Sa,
 traducere de V.
 Stoenescu, ediția Gute
 Botschaft Verlang,
 Dillenburg, 1991;
  20. Heijkoop, H. L.
  21. Duhul Sfânt este o
 Persoană Divină, ediția
 Gute
 Botschaft Verlang, Dillenburg, 1991;
  22. Ilie, Arhim. Cleopa -
 Despre credința
 ortodoxă, Ed.
 Institutului Biblic și de
 Misiune Ortodoxă, București, 1991;
  23. Kemback, V. - Biserica
 în involuție, București,
 1984;
  24. Longton, Joseph - Fils
 d'Abraham - Panorama
 des Communautés
 juives, chretiennes et
 musulmanes, Edition
 Brepols, Belgia 1987,
 (Fiii lui Avraam -
 Vedere generală a
 comunităților iudaice,
 creștine și
 musulmane);
  25. Marcu, Pă. Prof.
 Grigore - Duminica
 (sinteză biblic -
 teologică), în
 „Mitropolia

- Ardealului", an XV (1972), nr. 11 - 12;
26. Mihălcescu, Irineu - Sectele și apostolatul laic, în „Biserica Ortodoxă Română”, an LI (1931), nr. 10;
27. Mureșan, Tamara - Psihologia religiei, Editura Științifică și Enciclopedică. București, 1976;
28. Nicoară, Paul - Despre sectele religioase, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1963;
29. Panaghiotidi, P. - Rătăcirea penticostalilor, Editura Ortodoxos Kypseli. Tesalonic - Grecia, 1993;
30. Radu, Păr. Prof. Dr. D. - Îndrumări misionare, București, 1986;
31. Rendal, G.F. - Eu vorbesc în alte limbi mai mult decât voi toți. Christliche Literatur - Verbreitung, Bielefeld, 1993;
32. Sau că, Ioan - Glosolalia în Biserica primară, în „Mitropolia Ardealului”, an XXX (1979), nr. 6;
33. Scriban, Arhim. Iuliu - Teologia misionară, în „Biserica Ortodoxă Română”, an LX (1940), nr. 9 - 10;

34. Simigonovschi, V. - Cum slăbesc religiile și pătrund rătăcirile, în „Biserica Ortodoxă Română”, an IIL (1924), nr. 8;
35. Sârbu, Dr. C.
36. Originea și răspândirea sectarismului. Cauzele apariției mișcărilor sectare, Sibiu, 1945;
37. Smith, Oswald I.
38. Provocarea misiunilor (The Challenge of Mission). Edition by Operation Mobilisation, London, 1993;
39. Stan, Păr. Prof. Liviu - Legea cultelor în R.P.R. Egalitatea autonomă și libertatea de acțiune a cultelor religioase recunoscute de stat în țară, în „Studii Teologice”, an I (1949), nr. 9 - 10;
40. Steidl, Grant - Vorbirea în limbi, Editura Gute Botschaft Verlag. Dillenburg, 1991;
41. Stăniloiaie, Păr. Prof. Dr. D. - Teologia Dogmatică Ortodoxă, ediția I, București. 1978;
42. Idem - Criteriile prezenței Duhului Sfânt, în „Studii

- Teologice", an XVIII
(1967), nr. 3 - 4;
43. Idem - Formele și
cauzelor falsului
misticism, în „Studii
Teologice”, an IV
(1952), nr. 5 - 6;
44. Vintilescu, Pr. Petru -
Cultul și ereziile,
Pitești, 1926;
45. Woordrow, Alain - Les
nouvelles sectes,
Edition du Seuil, Paris,
1977;
46. * * * - Mărturisirea de
credință, în
„Îndrumătorul
penticostal”, București,
1976;
47. * * * - Buletinul
Cultului Penticostal -
revistă - organul oficial
al Cultului Penticostal
sau Biserica lui
Dumnezeu cea
apostolică;
48. * * * - Lecțiuni biblice,
Editura Cultului
Penticostal, București,
1979;
49. * * * - Harfa Bisericilor
lui Dumnezeu -
colecție de cântări -
ediția a VIX-a, Editura
Cultului Penticostal,
București, 1992;
50. * * * - Flacăra

- Rusaliilor –
revistăapare la Arad-
Sebiș, din 1990;
51. * * * – Dicționar de
mitologie generală,
Editura Albatros,
București, 1978;
52. * * * – Encyclopédie
des sectes dans le
monde, Edition du
Seuil, Paris, 1976;
53. * * * – Parents en lutte
contre les sectes,
revista „Marie Claire”,
nr. 354 / 1982;
54. * * * – A New Guide
and Almanach.
Religions of America.
Forment and faith în
age of crisis, New
York, 1975;
55. * * * – Le monde
spirituel des sectaire,
Collection
Connaissance des
sectes, Edition
Delachoux et Niestlé,
Neuchatel, Suisse,
1965;
56. * * * – Istoria Bisericii
Universale, Manual
pentru Institutele
Teologice, vol. I, ediția
a III-a, București,
1989;
57. * * * – World Penticost
Magazine – revista –
nr. 36 / 1993, Suisse;

CURRICULUM VITAE

Mă numesc Oancea I. Mihai și sunt născut la 28 iunie 1964 în comuna Dumbrava Roșie, județul Neamț, din părinți români de credință ortodoxă – Ioan și Catinca Oancea.

Școala generală am urmat-o în satul natal între anii 1971 – 1979.

Am urmat liceul în orașul Piatra – Neamț între anii 1979 – 1983. După satisfacerea stagiului militar, cât și după terminarea liceului, am dat examen la Institutul Teologic Sibiu, dar se pare că șansa de a fi admis s-a împlinit exact după 7 ani, adică în 1990, atunci însă la Iași.

În perioada 1985 – 1990 am lucrat în Combinatul Chimic Săvinești, județul Neamț, ca desenator tehnic.

Am fost hirotonit preot pe data de 3 aprilie 1994, pe seama Parohiei Pârâul Frunții, comuna Dămuc, județul Neamț, Protopopiatul Piatra – Neamț, unde funcționez și în prezent.

Mă prezint la examenul de licență cu lucrarea: „CULTUL PENTICOSTAL” sub îndrumarea Prea Cucernicului Pr. Lector GHEORGHE PETRARU, susținută la disciplina „Misiologie și Ecumenism”.

Semnătura: Pr. Oancea I. Mihai